

ท้าวโสม พะเยาว์ชน

เด็ก ๒๕๓๘

ปกหน้า: สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร

ปกหลัง: สมเด็จพระเจ้าสุทนต์มณี เจ้าฟ้าสิริวัณณวรีพัฒนสุดา และสมเด็จพระเจ้าสุทนต์มณี
เจ้าฟ้าจุฬารามณ์วชิราลงกรณ์

พระบรมฉายาลักษณ์และพระฉายาลักษณ์ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทาน

พ. 12782-12783

พ. 080

พ. 123 ก.

ก้าวหน้าของเยาวชน

กันตึก ๒๕๑๘

คณะกรรมการจัดงานฉลอง กันตึกแห่งชาติ

ประจำปี ๒๕๑๘

จัดพิมพ์

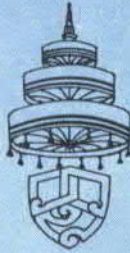

เด็กควรชวนช่วยหาวิชา พร้อมทั้งฝึกความ
เป็นระเบียบรู้เหตุรู้ผลให้แกตัว เพราะวิชาและ
ความเป็นระเบียบนั้นจะช่วยให้คิดถูก ทำถูก พูดถูก
จะทำให้เป็นคนมีอิสรภาพอย่างเต็มเปี่ยม ในวัน
ข้างหน้า.

พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันที่ 12 ธันวาคม พุทธศักราช 2517

คติธรรม

สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (วาสนมหาเถร)

สมเด็จพระสังฆราช

ในวันเทิดทูนชาติ พุทธศักราช ๒๕๑๘

ครูมวยมิได้เพียร
เจริญใหญ่ประกอบการ
กระทั่งเช่าชราว่าง
เพราะคนมีประมาณ ไม่

สมัครเรียนวิชาชาญ
ด้นอมชีพสถานไร
จะเคืองกว้างระทมใจ
ประกอบทุนก็ขุนเอง.

បណ្ឌិតវេជ្ជបណ្ឌិត
កែវ ឌីណា
នាយក

ឧបនាយក
រដ្ឋមន្ត្រី

คำนำ

พลุสัญญาณส่งเสียงบ่งบอกวาระแห่งการเปลี่ยนแปลง เมื่อตุลาคมศกก่อน รัชมีสี่สรรพเปลี่ยนแปลงประกายหยาดย้อยระย้า...สว่างไสว กระตุ้นความสำนึกและความเคลื่อนไหวของทุกชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งเยาวชน.....ได้รับการกระตุ้นให้ตื่นตัว ให้หันมพินิจพิจารณาวิเคราะห์ และทบทวนความสำคัญ บทบาท และความรับผิดชอบของตนเองอย่างจริงจัง

การเปลี่ยนแปลงวิถีแห่งการแสวงหาความสำนึกและการดำรงชีวิตใหม่เปรียบเสมือนรถโดยสารเลี้ยวตามทางโค้ง รถข้อมโคลง ผู้คนอาจเสียหลักไหลเทหือแบนแซนกระแทกกระแทกกัน บางคนได้รับความเจ็บปวด โมโห หรือไม่ก็เฉยเมย บ้างก็สนุกสนานด้วยพึงใจและกึกคะนอง.....

เช่นเดียวกับความตื่นตัวของเยาวชนยุคดอกประชาธิปไตยเบ่งบานหลายคนปรี่แปรมกับความเคลื่อนไหว เฝ้ามองด้วยความหวังและชื่นชม มากบ้างน้อยบ้างตามอุปนิสัย และพื้นฐานของตน บ้างก็สะทกสะท้านไหวหวั่นและปริวิตก ทำอย่างไร จะทำอย่างไร...ก้าวใหม่ของเยาวชนจึงจะเป็นก้าวที่มั่นคง มีเหตุผล สร้างสรรค์ ยังผลให้ความรับผิดชอบแก่กันถ้วนหน้า ทั้งตนเอง เพื่อนฝูง ครู-อาจารย์ ผู้ปกครอง พ่อแม่ และชาวประชาโดยทั่วกัน สิ่งสำคัญยิ่งคือ ทำอย่างไรสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ของเราจึงจะยืนยงถาวร ทำให้เราทุกคนเจดหน้าด้วยความภาคภูมิ ทำอย่างไรจึงจะบังเกิดความสุข สันติ และปลอดภัยขึ้นในสังคมไทยอย่างสมบูรณ์

คณะกรรมการจัดทำหนังสือวันเด็ก ๒๕๑๘ ขอฝากภาระเหล่านี้แก่ทุกท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเยาวชนผู้กำชะตาเมืองไว้เต็มอ้อมอก บทบาทที่จารไว้ในหนังสือนี้ คงให้ข้อคิดได้ไม่น้อย หวังว่าหนังสือวันเด็ก ๒๕๑๘ นี้คงเป็นเครื่องผดุงให้ “ก้าวใหม่ของเยาวชน” ชาติไทยก้าวไปโดยมีเหตุผลและปลอดภัย

สารบัญ

พระบรมราชาวาท	3
พระโอวาทสมเด็จพระสังฆราช... ..	5
คำขวัญ ๑๗๗๑ นายกรัฐมนตรี	7
สมบัติมีค่า... .. จูฬปะณีย์ นาคกรรพ	10
สองทูลกระหม่อม จีราภา อ่อนเรือง	13
เด็กนานาชาติ สบั่น รัตนนาคินทร์	18
ฝึกหัดอ่าน... .. ช่อม ปัญจพวรรค์	21
ของฝากจากศิษย์วัด “ก่ง”	33
น้ำทิพย์ รัชนิ ศรีไพรวรรณ	37
เด็กวัดคนที่เป๋นพ่อของฉัน สมโรจน์ สวัสดิกุล ณ อยุธยา	45
กนสวย นายแพทย์เลนอ อินทรสุขศรี	55
มาลองระลึกชาติหนหลังกันเถิด “ประสก”	61
คำอ่านออกเสียง๑๑จังหวัด สมเด็จพระธีรญาณมุนี	65
เกร็ดภาษา บุญเจือ องค์ประดิษฐ์	69
สารคดีประวัติศาสตร์ไทย ชนชั้นศักดินา คุณหญิงศรีนาถ สุริยะ	73
ท้าวประชาธิปไตยนั้นอย่างไร? ดร. สุวัฐ ศิลปอนันต์	76

ไม่บอ้มิดำ

จะป๋ะนัย์ นาคกรรรม

อันสมบัติมีค่าน้ำหวาน
ในดินแดนเรานที่รักยิ่ง
ก็ก่อวรรณคดีไทยจับใจจริง
ขอเทดสั่งนไว้ให้ดำรง

ชีวิตไทยถอดไว้ในหนังสือ
ปัญญาไทยที่นับถือว่าสูงส่ง
วิญญานไทยพิทักษ์ไว้ให้ยืนยง
กติไทยมั่นคง จารึกไว้

วัฒนธรรมไทยที่สืบเนื่อง
ในอดีตรุ่งเรืองและสดใส
หยั่งรากลึก ทวีถิ่น แผ่นดินไทย
มีอยู่ในวรรณคดี แห่งชีวิต

เขาวชนรู้ค่ารักษาเกิด
สิ่งประเสริฐเอกลักษณ์อันศักดิ์สิทธิ์
ใช้วิจารณ์อ่านพินิจ
อย่ายอมให้อมิตรมาทำลาย

แม้ไม่รักสมบัติไทยใครจะรัก
เร่งพิทักษ์เถิดหนอย่าให้สาย
หากเพลิงผลาญสมบัติไทยให้วอดวาย
ไทยจะต้องอับอายชั่วกัลป์

๕๖ ทุลกระหม่อม วิมล อ่อนน้อม

ปัจจุบัน เมื่อเอ่ยถึงสองทุลกระหม่อม ย่อมเป็นที่เข้าใจว่า หมายถึง สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุตา หรือ “ทุลกระหม่อมน้อย” และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ หรือ “ทุลกระหม่อมเล็ก” ซึ่งกำลังทรงพระเจริญอยู่ในวัยศึกษาชั้นอุดมศึกษาและชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายทั้งสองพระองค์ นอกจากการศึกษาพระองค์ยังต้องทรงมีหน้าที่ซึ่งต้องปฏิบัติเพื่อสมเด็จพระชนกชนนีและชาติบ้านเมืองต่างไปจากนักเรียนทั่ว ๆ ไป อีกด้วย

ในปี ๒๕๑๗ นี้ ทุลกระหม่อมน้อยทรงมีพระชนม์ ๑๕ พรรษาบริบูรณ์ เมื่อวันที่ ๒ เมษายน ส่วนทุลกระหม่อมเล็กก็ทรงมีพระชนม์ ๑๗ พรรษา

บริบูรณ์เมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคมเช่นเดียวกัน แทบไม่น่าเชื่อว่า จะทรงพระ
เจริญถึงเพียงนี้ เพราะพวกเราขังอดคิดถึงทูลกระหม่อมเมื่อยังทรงพระเยาว์
ไม่ได้

เมื่อทูลกระหม่อมน้อยประสูติใหม่ๆ นั้น ผู้ใกล้ชิดเล่าว่า ทรงมีน้ำ
หนักพระองค์เพียง ๒๖๐๐ กรัม นับว่าเล็กมาก และไม่ทรงแข็งแรงนัก แต่
ยังทรงพระเจริญก็ยิ่งงาม ขึ้นๆ ทรงมีพระชนม์ได้เพียง ๓ เดือน ก็เยี่ยม
พระโอรสได้ โปรดการสังกมและรับแขก เมื่อทอดพระเนตรเห็นคนมาเฝ้า
มาก ๆ จะทรงพระสรวลกึกก้ำก๊ากทีเดียว พระนามของทูลกระหม่อมนั้นสมเด็จพระ
พระสังฆราชเจ้ากรมหลวงวชิรญาณวงศ์ วัดบวรนิเวศวิหาร พระอุปัชฌายาจารย์
ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงตั้งประทาน โดยทรงนำมาจากสร้อยพระ
อิสริยยศของสมเด็จพระปิตุจฉาเจ้าฟ้าวลัยอลงกรณ์ กรมหลวงเพชรบุรีราช
สิรินธร และทรงแปลไว้ว่า “นางแก้ว” เมื่อทรงเจริญพระชนม์พอวังได้ ทรง
ชนและโปรดการวิ่งมากจึงทรงได้รับพระสมญาว่า “สลาตัน”

ทูลกระหม่อมน้อยทรงเรียนหนังสือเก่งและสอบได้เป็นที่ ๑ ในชั้นอยู่
เสมอ นอกจากเวลาที่ทรงพระประจวร ทรงสอบไล่ได้เป็นที่ ๑ ของประเทศ
ถึงสองครั้ง คือ เมื่อทรงเรียนชั้นประถมปีที่ ๑ และชั้นเตรียมอุดมแผนก
ศิลปะ เมื่อเร็ว ๆ นี้ ได้ทราบจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งทูลกระหม่อม
กำลังทรงศึกษาอยู่ในคณะอักษรศาสตร์ปีที่ ๒ ว่า ในการสอบไล่ชั้นปีที่ ๑ ของ
คณะอักษรศาสตร์ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๖ นั้น ทูลกระหม่อมน้อยทรงเป็นที่ ๑
อีกเช่นเคย ทรงได้รับทุนเรียนดีของมหาวิทยาลัย ในฐานะนิสิตที่มีความ
ประพฤติดีและมีผลการเรียนดี สอบไล่ได้คะแนนสูงสุดอยู่ในร้อยละ ๕ แรก
ของนิสิตที่สอบได้แต่ละชั้น นอกจากนั้นยังทรงได้รับทุน พระวรวงศ์วิศิษฐ์
ที่เป็นทุนสำหรับนิสิตที่ได้คะแนนรวมสูงสุดในวิชาภาษาไทย และรางวัลภาษา
ฝรั่งเศสจากสมาคมฝรั่งเศสอีกด้วย การที่ทรงสอบไล่ได้ที่ ๑ ได้รับทุนและ
รางวัลนี้ ทำให้เป็นที่สงสัยแก่บุคคลภายนอกเป็นอันมาก บางคนตั้งข้อสงสัย

ว่า อาจารย์ในมหาวิทยาลัยอาจถวายคำแนะนำให้แก่ทูลกระหม่อม เพราะทรงเป็นพระราชบิดาพระเจ้าแผ่นดิน แต่ผู้ใกล้ชิดตลอดจนอาจารย์ทราบได้ดีว่า ทรงได้ด้วยพระปรีชาสามารถของพระองค์แท้ๆ การที่ทรงได้รับรางวัลไม่ใช่สิ่งที่น่าประหลาดใจ แต่ถ้าทรงสอบไม่ได้ นั่นสิควรจะสงสัย เพราะเป็นที่ทราบกันว่า ทูลกระหม่อมพระองค์นี้เป็นหนอนหนังสือมาตั้งแต่ทรงพระเยาว์ แม้ทรงมีพระภารกิจต้องทรงปฏิบัติ ไม่ว่าจะเสด็จไหนจะทรงมีหนังสือติดพระหัตถ์อยู่เสมอ ทรงเป็นหนอนหนังสือและทรงพระปรีชาอย่างยิ่ง สนพระทัยในการศึกษาหาความรู้ต่างๆ ด้วยพระองค์เองมาตั้งแต่ทรงพระเยาว์ โดยเฉพาะประวัติศาสตร์ และพงศาวดารทรงอ่านจบมาแล้วทุกฉบับ

ทูลกระหม่อมน้อยหรือสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุภาทรงเป็นนักชาตินิยมอย่างมาก โปรดเสวยพระกระยาหารไทย โปรดภาษาไทยสนพระทัยในเพลงไทยโบราณและดนตรีไทย ประวัติศาสตร์และโบราณคดีไทยไม่ว่าจะมีดนตรีไทยที่ไหน โปรดเสด็จไปฟังแทบทุกแห่ง บางครั้งก็ทรงร่วมวงด้วย ในด้านฉลองพระองค์ก็โปรดฉลองพระองค์แบบไทยมาตั้งแต่ทรงพระเยาว์ ไม่โปรดประดับอภรณ์ชนิดใดเลย นอกจากนาฬิกาเรือนเหล็ก ที่ได้รับพระราชทานจากทูลกระหม่อมพ่อ

สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ หรือทูลกระหม่อมเล็กนั้น โปรดความสวยงามเป็นระเบียบเรียบร้อยมาตั้งแต่ทรงพระเยาว์ ทรงพิถีพิถันในการแต่งพระองค์ จนมีผู้คิดว่า ทรงเป็นเจ้านายสมัยโบราณมาเสวยพระชาติใหม่แน่นอน

การศึกษานั้น แม้ไม่เคยทรงเป็นที่หนึ่งของประเทศเช่น ทูลกระหม่อมน้อย แต่ก็ทรงอยู่ในระดับดี โดยเฉพาะภาษาอังกฤษได้รับพระราชทานรางวัลจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอยู่เสมอ ปัจจุบันทรงศึกษาอยู่ใน

ชั้น ม.ศ. ๕ แผนกวิทยาศาสตร์ของโรงเรียนจิตรลดา และมีพรสวรรค์ในการเล่นเปียโน ได้เคยทรงใช้วิชาเปียโนของพระองค์ ทหารายได้บำรุงสภาพอากาศไทย และทรงรับแขกเมืองมาแล้วหลายครั้ง โดยเฉพาะเมื่อสมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบธที่ ๒ เสด็จมาเยี่ยมประเทศไทยในฐานะพระราชอาคันตุกะของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พร้อมด้วยเจ้าชายฟิลิป พระราชสวามี และเจ้าฟ้าหญิงแอนน์พระราชธิดา เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๑ ฝ่าพระหัตถ์ในเชิงเปียโนของทูลกระหม่อมเป็นที่ชมเชยของผู้ที่ได้มีโอกาสฟังทั้งชาวไทย และต่างประเทศ จนรัฐบาลสหภาพโซเวียตได้กราบบังคมทูลสมเด็จพระบรมราชินีนาถ ขอพระราชทานพระอนุญาตให้ทูลกระหม่อมพระองค์นี้เสด็จไปทรงศึกษาวิชาเปียโนต่อในสหภาพโซเวียต แต่สมเด็จพระอัยยังไม่ได้ทรงตัดสินพระทัยในเรื่องนี้

สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ทรงสนพระทัยในกิจการของทหารเรือเป็นพิเศษ เมื่อตามเสด็จสมเด็จพระชนกชนนีไปทรงเยี่ยมราษฎรตามชายฝั่งทะเลตะวันออกเป็นครั้งแรกเมื่อปีที่แล้ว ได้ทรงเรียนวิชาสมุทรศาสตร์กับนายทหารเรือ จนทรงมีความรู้ทางนี้เป็นอย่างดี โปรดเสด็จไปทอดพระเนตรเรือรบหลวงต่าง ๆ อยู่เสมอ

นอกจากการศึกษาเล่าเรียน ในฐานะพระราชธิดาพระมหากษัตริย์ ทูลกระหม่อมทั้งสองพระองค์ ทรงมีพระราชภารกิจต้องปฏิบัติมาตั้งแต่ยังทรงพระเยาว์ เป็นต้นว่า ทรงปฏิบัติพระราชกิจแทนพระองค์บ้าง ตามเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถไปทรงเยี่ยมราษฎรและข้าราชการทั้งฝ่ายทหารพลเรือนและตำรวจ ซึ่งอาศัยและปฏิบัติหน้าที่ในท้องถิ่นทุรกันดารบ้าง ไม่ได้ทรงรับการศึกษาดำเนินเหมือนพระสหายอื่น ๆ แต่ก็ทรงปฏิบัติพระราชภาระด้วยเต็มพระทัย เพราะทรงถือว่าเป็นหน้าที่ของพระองค์

ทูลกระหม่อมทั้งสองพระองค์ทรงเป็นแบบฉบับ ของเยาวชนไทยที่ เคารพนับถือบิดามารดาและเชื่อฟังคำสั่งสอนอย่างเคร่งครัด เมื่อยังทรงพระ เยาว์ ทั้งสองพระองค์ไม่เคยเสด็จออกงานกลางคืนใด ๆ แม้งานนั้นจะไม่ ดึก นอกจากในโอกาสพิเศษนาน ๆ ครั้ง เช่น วันลอยกระทง ต้องเสด็จ เข้าบรรทมตั้งแต่สองทุ่ม ก่อนเสด็จเข้าที่บรรทมต้องเสด็จมาทรงลาสมเด็จพระ ชนกชนนี ซึ่งทรงปฏิบัติมาจนกระทั่งทุกวันนี้ และทรงจูดรูปเทียนบูชาพระ เสี้ยก่อน ทูลกระหม่อมไม่เคยทอดพระเนตรโทรทัศน์ในเวลากลางคืน และ ไม่ทรงสนพระทัยเลย เมื่อทรงพระเยาว์ สมเด็จพระชนนีไม่เคยพระราชทาน เงิน “ติดกระเป๋” ให้เลย ๆ เลย นอกเสียจากทรงท่องเที่ยวได้ หรือทรง ทายปัญหาเกี่ยวกับบุคคลต่าง ๆ ของโลกได้ถูกต้อง เมื่อทรงได้เงินมาแล้ว จะทรงเก็บฝากออมสินไว้ โดยเฉพาะทูลกระหม่อมน้อย ไม่ว่าเสด็จเมือง นอกครั้งใดไม่เคยสนพระทัยสิ่งใด นอกไปจากหนังสือ และศิลปโบราณวัตถุ เมื่อครั้งเสด็จแทนพระองค์ ไปในงานพระบรมศพสมเด็จพระเจ้ากุสตาฟที่ ๖ อดอล์ฟ แห่งสวีเดน เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๖ หลังจากเสร็จงานพระบรมศพแล้ว ได้ขอพระราชทานพระอนุญาตเสด็จไปทรงซื้อหนังสือที่ลอนดอน

ทูลกระหม่อมทั้งสองพระองค์ทรงเป็นเจ้านายในระบอบประชาธิปไตย ทรงปฏิบัติทุกอย่างเช่นเดียวกับเด็ก ๆ ทั่วไป และทรงถือขนบธรรมเนียม ไทยโดยเคร่งครัด โดยเฉพาะทูลกระหม่อมน้อย ทรงเป็นพระราชธิดาพระ- มหากษัตริย์พระองค์แรกที่เสด็จเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย ทรงปฏิบัติทุกสิ่ง ทุกอย่างตามระเบียบของสำนักศึกษาอย่างเคร่งครัด ทรงเคารพครูบาอาจารย์ อย่างสม่ำเสมอ ทุกครั้งที่เสด็จเข้าไปหาพระอาจารย์จะทรงเกาะประตูห้อง ก่อน เมื่อทรงพบปะอาจารย์จะทรงแสดงความเคารพเสมอ ทรงร่วมกิจกรรม ของนิสิตทุกอย่างเท่าที่จะทรงทำได้ ในปีหน้าทราบว่า ทูลกระหม่อมเล็กก็จะ เสด็จเข้าศึกษาใน มหาวิทยาลัยอีกพระองค์หนึ่ง

เด็กจะเป็นอย่างไร เมื่อเขา
เจริญเติบโตขึ้น ข้อมขันอยู่กับการ
อบรมและสิ่งแวดล้อมเสียเป็นส่วนใหญ่
เพราะฉะนั้นเด็กของแต่ละประเทศจึง
แตกต่างกันไป แต่ถ้าหากเราจะชัก
ไปว่าเด็กประเทศไหนดีหรือไม่ดีนั้น
ก็จะเป็นการปรักปรำเด็กจนเกินไป
เพราะผู้ใหญ่มีส่วนรับผิดชอบในเรื่อง
นี้อย่างมาก แต่ผู้ใหญ่บางคนลืมนองดู
ตัวเองไป คอยแต่จะเห็นความผิดของ
เด็กแต่ฝ่ายเดียว

ต้องขอชมเชยเด็กญี่ปุ่นเป็นราย
แรก ตั้งแต่รู้ความ เขาก็อบรมให้เด็ก
อยู่ในกรอบประเพณีอันดีงาม และ
เคารพต่อกฎข้อบังคับของพ่อแม่ครูบา
อาจารย์และประเทศชาติ แต่ทำไมเด็ก
เหล่านั้นจึงเชื่อและยอมกระทำตามไป

**เด็ก
มหานาค**
สมัย รักษาดินแดน...

เสียหมดทุกอย่าง เพราะอะไร ? ก็เพราะผู้ใหญ่ของเขาไม่เห็นแก่ตัว ในเมื่อเด็กเหล่านั้นไม่เคยระแวงในผู้ใหญ่ของเขา เขามีความสำนึกว่ากฎระเบียบข้อบังคับทุกอย่างนั้นเพื่อตัวของเขาเองและเพื่อส่วนรวม ผู้ใหญ่เป็นตัวอย่างที่ดีของเขา แต่ผู้ใหญ่ของเรามักจะหาข้อแก้ตัวให้กับตัวเอง โดยผู้ใหญ่จะไม่มีคามผิดแม้แต่สักน้อย แต่เด็กจะทำอะไรดูเหมือนจะผิดไปหมด เราจะไม่แก้เด็กตอนวัยรุ่นนั้นย่อมเป็นการยากมาก ต้องเริ่มอบรมกันมาตั้งแต่กำเนิด เช่น ญูปุ่น เราจะไม่เคยเห็นครอบครัวญูปุ่นทะเลาะเบาะแว้งหรือเอะอะโมโห เพราะนอกจากเขาจะเคารพยำเกรงผู้ใหญ่แล้ว เขายังเคารพในสิทธิซึ่งกันและกัน จึงเกิดเป็นความเกรงใจและพร้อมที่จะฟังความคิดเห็นของผู้มีอาวุโสกว่า ผู้มีอาวุโสของเขาก็พยายามทำตัวให้ดีที่สุด และเหมาะสมที่สุดสำหรับจะให้เด็กได้เคารพและจำเป็นเอียงอย่างเพื่อจะปฏิบัติตนต่อไป ผู้ใหญ่ของเขาเสียสละปราศจากความเห็นแก่ตัวใดใดทั้งสิ้น เขาจึงมีความรู้สึก ว่า บรรพบุรุษนั้นเสียสละและทำเพื่อเขาทุกคน เขาจึงซาบซึ้งละอายที่จะทำความชั่ว และใครที่จะกระทำความดี เพราะเขาแน่ใจว่าจะบังเกิดผลดีงามให้แก่ตัวเขา พ่อแม่ของเขา และประเทศชาติ ดังจะเห็นได้ว่า ประเทศญูปุ่นเจริญอย่างไม่หยุดยั้ง เพราะเขาเริ่มกันมาตั้งแต่เด็กโดยมีผู้ใหญ่เป็นผู้นำที่ดี

เมื่อกล่าวถึงญูปุ่นแล้ว ก็ใครที่จะให้พวกเราได้รับรู้ถึงความเจริญของญูปุ่นเป็นอย่างไร ตามที่ข้าพเจ้าได้ผ่านไปในประเทศอเมริกา ซึ่งเราก็คทราบกันดีแล้วว่า คนอเมริกันนั้นถือว่าตัวยอดที่สุดแล้ว แต่ขณะนี้ยังยอมยกย่องให้กับญูปุ่น และไม่มีใครบังอาจดูถูกญูปุ่นได้ เขาเคารพกับญูปุ่นถึงขนาดใช้ภาษาญูปุ่นคู่กันกับภาษาอังกฤษตามสถานที่ทำงานต่าง ๆ ในเครื่องบินแต่ละเครื่องก็มีบริการเป็นญูปุ่น การประกาศก็มีภาษาญูปุ่นคู่กับภาษาอังกฤษ และถ้าจะสังเกตให้ถึงการต้อนรับตามร้านค้าและสถานที่ทำงานต่าง ๆ ก็ดูจะให้เกียรติกันอย่างเหลือเกิน และน่าประหลาดใจที่สุด ตามสถานที่เช่นนี้มีฝรั่ง

พูดภาษาญี่ปุ่นกันได้ทุกแห่ง คนตรวจคนเข้าเมืองและตรวจของเข้าที่ท่าอากาศยานสหรัฐอเมริกามีคนพูดภาษาญี่ปุ่นได้หลายคน เพราะฉะนั้นเวลานับญี่ปุ่นจะไปที่ไหนก็ได้รับความสะดวกสบายโดยที่เขาสามารถ จะไปได้ทั่วทุกแห่งโดยไม่รู้ภาษาอังกฤษเลย และถ้าเราจะพูดคุยกับฝรั่งแล้ว ยากที่จะได้ยินคำเตือนญี่ปุ่นจากปากเขา นอกจากจะพูดแสดงความชื่นชมในความสามารถของญี่ปุ่น ทำไมเราถึงจะเป็นอย่างเขาได้ เราไม่ต้องการถึงขนาดเขาหรอก เพียงแต่เราช่วยกันให้ชาติบ้านเมืองของเราไม่เดือดร้อน มีความสุขสงบ เพื่อที่จะมีเวลาและกำลังใจที่จะสร้างสรรค์สิ่งดีงาม เพื่อชาติบ้านเมืองของเราเจริญต่อไปเท่าที่จะช่วยกันได้

ส่วนเด็กอเมริกัน เป็นเด็กที่ต้องพยายามช่วยตัวเองมากที่สุด เพราะพ่อแม่ของเขาจะเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด เมื่อขณะยังเด็กมากจนไม่สามารถจะช่วยเหลือตัวเองได้ เมื่อโตขึ้นหน่อยเขาจะปล่อยให้เด็กคิดเองตัดสินใจเอง ซึ่งบางครั้งก็มากไปหน่อย เพราะเด็กเหล่านั้นยังไม่มีประสบการณ์ เพราะฉะนั้นการตัดสินใจมักจะผิดพลาดได้ง่าย แต่ในขณะเดียวกันก็เป็นผลดีอีกแง่หนึ่งคือเด็กได้มีความรับผิดชอบในการตัดสินใจของตัวเอง ความคิดความอ่านเป็นผู้ใหญ่เร็วกว่าเด็กชาติอื่น และจากสิ่งเหล่านี้ทำให้เขามีความกระตือรือร้นที่อยากจะรู้อยากจะเห็นและหาความรู้ใส่ตัวเองอยู่ตลอดเวลา ซึ่งผิดกับ

เด็กไทย เด็กไทยมักจะรู้เท่าที่ไ้ฟังและได้เรียนจากครู นอกเหนือจากนั้น ดูไม่ค่อยจะสนใจกับอะไร นอกจากเรื่องที่ตนเห็นหรือการที่ร้นพันทาง

เด็กอเมริกันได้รับอิสระเสรีจนเกินเลยไม่มีขอบเขต ซึ่งในที่สุด บางคนเมื่อเติบโตขึ้นกลายเป็นคนที่น่าสงสารที่สุด เพราะเขารู้มากจนเกินไป แต่ขาดประสบการณ์ เลยทำให้ตัวเองเกิดความคิดสับสน ไม่ทราบว่าจะไปทางไหน ปราศจากความชัดเจนยวดยใดทั้งสิ้นคล้ายกับว่าตัวได้ยืนอยู่บนทางหลายแพร่ง คือไม่รู้จะมุ่งเดินตรงไปบนถนนไหนดี และพยายามจะเดินพร้อมกันทุกถนนซึ่งย่อมเป็นไปไม่ได้ เมื่อตกอยู่ในความคิดสับสนเช่นนี้ จึงยากที่จะพบความสุขในด้านจิตใจได้ และทำให้เกิดการถกเถียงกับผู้ที่อยู่ใกล้ชิดตลอดเวลา เพราะยังมีความเชื่อมั่นในตัวเองในขณะที่ที่อยู่บนความคิดที่สับสนนั้นอย่างไม่รู้ตัว แล้วใครเล่าจะช่วยเขาได้ เพราะเขาเติบโตไปไกลกว่าที่จะดึงเขากลับได้ จนกว่าเขาจะผ่านประสบการณ์แต่ละอย่างด้วยตัวของเขาเองเมื่อมีอายุ ซึ่งอาจจะสายเกินไปสำหรับการที่จะเริ่มต้นชีวิตใหม่

เด็กในประเทศยุโรป ก็คล้ายกับเด็กอเมริกันแต่น้อยกว่า เขายังมีความเคารพผู้ใหญ่มากกว่าเด็กในอเมริกา แต่ขนบธรรมเนียมประเพณีคล้ายกันมาก เพราะคนอเมริกันดั้งเดิมก็คือคนที่อพยพมาจากยุโรป แต่ความอิสระเสรีของเด็กในยุโรปยังน้อยกว่ามาก และขนบธรรมเนียมประเพณีดั้งเดิมของเขายังเหลืออยู่บ้าง และแต่ละประเทศในยุโรปก็ผิดกันเพียงนิดหน่อยเท่านั้น เด็กในยุโรปมีอุปนิสัยอ่อนโยน และมีอารมณ์อ่อนไหวมากกว่าเด็กอเมริกัน เพราะฉะนั้นจึงง่ายกับการควบคุม แม้แต่เรื่องเซ็กส์ ถึงแม้ในยุโรปขณะนี้จะมีฟรีเซ็กส์สำหรับเด็กหนุ่มสาว อย่างไรก็ตาม เขาก็ยังมีอารมณ์ละมุนละม่อมและมีความสุขอย่างแท้จริง แต่เด็กอเมริกันไม่มีความสุขเหมือนเขา เพราะฟรีจนไม่มีขอบเขต ขาดอารมณ์อันละเอียดอ่อนและอบอุ่น เขาต่างก็คิดว่ามันเป็นเพียงอาหารที่เพียงแต่กินมันให้อิ่มเท่านั้นเอง เด็กอเมริกันจึงได้รับความสุขน้อยกว่าเด็กในยุโรปในด้านจิตใจ

เด็กจีน เป็นเด็กที่มีความกตัญญู เชื่อฟัง และมีความเคารพผู้ใหญ่ เขาเชื่อกันว่าหากว่าเขามีความกตัญญูเป็นเลิศแล้ว เขาก็จะทำมาค้าขาย เป็นไปได้ทีเดียว เพราะเมื่อเขาารู้ตัวว่าเขาเป็นคนดีแล้ว จิตใจเขาก็ย่อมจะต้องสบายปราศจากความกลัวใดใดทั้งสิ้น เขาพร้อมที่จะทุ่มเททั้งกำลังกาย กำลังใจ และกำลังเงินอย่างเต็มที่ เพราะเขาแน่ใจว่าต้องดีแน่ เพราะผลแห่งความดีต้องตอบสนองเขา จากกำลังใจซึ่งเกิดจากความดีงามอันนี้แหละที่ช่วยส่งและหนุนเขาไว้ตลอดเวลา เขาจึงประสบความสำเร็จอย่างที่คนไทยเราตามไม่ค่อยจะทัน นอกจากนี้เขายังเป็นเด็กที่มีความสามัคคีกัน เขาพร้อมที่จะช่วยเหลือกัน เขาไม่แก่งแย่งกัน เขาแบ่งกันด้วยความซื่อ ไว้วางใจซึ่งกันและกัน แล้วในที่สุดความสำเร็จก็เป็นของเขาทุกคน เราจึงยากที่จะเห็นคนจีนถอยหลัง นอกจากก้าวหน้า

เด็กฟิลิปปินส์ คล้ายเด็กไทยมากที่สุด คือมีความกตัญญูเช่นเดียวกับเด็กไทยแต่น้อยกว่าเด็กจีน เพราะเด็กไทยกับเด็กฟิลิปปินส์ รักสวกรังาม ห่วงเหื้อและชอบที่จะหาความสุขใส่ตัวมากกว่าอย่างอื่น เห็นได้ชัดว่าประเทศไทยและประเทศฟิลิปปินส์มีในท่กลับมากที่สุด สิ่งช่วยวนใจให้ใช้เงินเพื่อบำรุงความสุขนั้นมากมายเหลือเกิน การแต่งตัวก็มากเช่นเดียวกัน แต่

อารมณ์เด็กฟิลิปปินส์แรงกว่าเด็กไทย อาจจะเป็นเพราะชนชาตินี้เป็นศิลปิน
เสียมาก เด็กเกือบทุกคนเล่นกีตาร์ได้ และเต้นรำได้สวยงาม และกล้าที่
จะแสดงออก ส่วนภาษาเขาจำเป็นจะต้องรู้ภาษาอังกฤษหรือสเปนนอกเหนือ
ไปจากภาษาของเขาเอง เพราะประเทศเขามีหลายเกาะ พูดกันหลายภาษา
เขาจึงต้องศึกษาภาษาอังกฤษไว้เป็นหลัก ทำให้มีความรู้ลึกกว่ามีความรู้มาก
เขาได้หลายภาษา เขาเล่นดนตรีได้ ทำให้เขามีความเชื่อมั่นมากกว่าเด็กไทย
และกล้าที่จะแสดงออก แต่เด็กไทยเรากลัว และอายที่จะแสดงความสามารถ
ของตัวเองในทางที่ดี แต่กล้าและไม่อาย ถ้าจะแสดงความสามารถในสิ่งที่
ผิด เพราะนี่กว่านั้นคือการแสดงออกของผู้กล้าหาญกล้าทำในสิ่งที่ผู้อื่นไม่
กล้า เพราะฉะนั้นการแสดงออกของเด็กไทยจึงมักจะไปทางก่อวินาศกรรม
ถ้าผู้ใหญ่จะสนับสนุนเด็กให้มีการแสดงออกในสิ่งที่ดีงาม จะเป็นในทางศิลปะ
หรืออะไรก็ตาม โดยเราควรจะต้องสังเกตตั้งแต่วัยเด็กว่า เด็กคนนั้นชอบเด่น
และดัง อาจจะเด่นในทางเกร หรือทำสิ่งประหลาด ๆ เราควรจะให้วิธี
ดึงให้เขาเด่นเสียทางหนึ่งทางใด เมื่อเขาได้แสดงความเด่นแล้ว เขาก็จะพอใจ
และมีความสุขไม่ปรารถนาที่จะหาความเด่นในสิ่งผิด ๆ อีกต่อไป

เด็กไทย ในขณะที่กล่าวถึงเด็กชาติอื่นนั้น ก็ได้มีการพาดพิงมาถึงเด็กไทยบ้าง เพราะเรื่องต่อเนื่องกัน ที่เราจะกล่าวเฉพาะจิตใจของเด็กไทยโดยตรงบ้าง เด็กไทยมักจะมีความกลัวเป็นพื้นฐาน เพราะพ่อแม่ที่เลี้ยงมักจะหลอกกันอยู่เรื่อย อากาศร้อนทำให้เด็กหงุดหงิดร้องไห้ ก็ต้องหลอกให้เงียบ เพราะผู้ใหญ่หงุดหงิดเหมือนกัน ที่อยู่ไม่ปลอดภัย ผู้ใหญ่ก็ต้องหลอกเด็กเพื่อให้อยู่ในบริเวณที่กำหนดให้ เมื่อเด็กเติบโตขึ้นมาในท่ามกลางความหวาดกลัว ทำให้สมองของเด็กวุ่น ปราศจากความอบอุ่น และความกลัวในบางครั้งก็ทำให้เด็กบางคนพยายาม ที่จะลบความกลัวของตนเอง โดยการแสดงความพาล ความเกร่ต่าง ๆ นานา เพื่อที่จะแสดงออกมาว่าเขาไม่กลัว ไม่กลัวอะไรทั้งนั้น และบางครั้งอาจจะแสดงกับพ่อแม่หรือผู้ใกล้ชิดตัวเอง เพราะไม่กลัวกับคนอื่น กลัวเขาจะทำตัวจริง ๆ แต่รู้ว่าพ่อแม่ไม่ทำเพราะรักตัว

การชมหรือตักท้วงไม่มีขอบเขต ทำให้เด็กเสียไปหลายคน และอยากที่จะทำเพื่อการประชด เขาคิดว่า ในเมื่อผู้ใหญ่เห็นเราไม่ดี เราก็ต้องไม่ดีให้มันรู้แล้วรู้รอดไป หลายคนคิดอย่างนี้ เพราะฉะนั้นผู้ใหญ่ที่น่าที่จะเข้าใจในข้อนี้ อย่าชมเด็กก่อนและติเขา เามาเปรียบเทียบกันนั้นไม่ดี ถ้าจะตำหนิเขา ก็เป็นเรื่องของเขาเฉพาะตัว ไม่ใช่ไปชมคนอื่นเท่ากับเอาคนอื่นมาชมเขา เขาไม่ชอบ และไม่พยายามจะทำดีเหมือนคนอื่น เด็กชอบให้พูดดี ๆ และให้กำลังใจกับเขา เขาจะผิดมาอย่างไรก็ตามไม่ควรปรักปรำมากเกินไป ควรชี้ให้เห็นแต่ส่วนผิดและให้ความเชื่อมั่นแก่เขาโดยพูดว่า เรามั่นใจว่าเขาจะเป็นคนดีได้ เขาก็อยากจะเป็นคนดีต่อไป เด็กที่เติบโตไปกับความชั่วนั้นส่วนมากเคยทำความผิดเล็กน้อยแต่ถูกปรักปรำดูถูกต่าง ๆ นานา จึงพยายามทำอะไรก็ตามที่จะเป็นทางออกสำหรับเขาและเขาก็พอใจ เพราะฉะนั้น

ถ้าผู้ใหญ่ทุกคนจะพยายามเข้าใจเขา เป็นกำลังใจให้กับเขา เขาจะไม่อยาก
ทำให้เราเสียใจ เขาจะต้องพยายามทำให้เราพอใจและภูมิใจในตัวเขา เพราะ
โดยสัญชาตญาณของมนุษย์นั้นไม่มีใครอยากทำความชั่ว นอกจากความดี แต่
เขาทำไปเพราะถูกความกดดันต่างหาก จงอภัยให้กับเขาเถิด และมาช่วยกัน
สงสารเด็กที่เกิดมาในสิ่งแวดล้อมที่ผลักดันไปให้เขาต้องถูก ประณามว่าเป็น
เด็กไม่ดี ทั้ง ๆ ที่เขาเกิดมาด้วยจิตใจที่บริสุทธิ์แท้ ๆ แรกเริ่มที่เขาล้ม
ตามองดูโลก เขาไร้เดียงสา มือและเท้าของเขาตะเกียกตะกายที่จะต่อสู้เพื่อ
จะมีชีวิตอยู่ต่อไป ในสมองของเขาว่างเปล่า ปราศจากความมุ่งหมายหรือ
จะกระทำความชั่วหรือสร้างความเดือดร้อนให้กับใคร แล้วใครเล่าเป็นผู้ผลักดัน
ให้เขาไปในทางชั่ว ขอให้พ่อแม่ทุกคนสำนึกในข้อนี้ด้วย แล้วเราจะได้ไม่
ต้องเห็นเด็กพวกนี้ประสบความเหลวแหลกในชีวิตอีกต่อไป

ขอฝากความคิดต่าง ๆ เหล่านี้ให้กับครูทุกคนด้วย เพราะพ่อแม่ใน
สมัยนี้ ต่างก็ต้องทำงานหาเลี้ยงลูก น้อยคนนักที่จะมีเวลาอบรมสั่งสอน และ
พ่อแม่หลายคนไร้การศึกษา ไม่สามารถแม้แต่จะพูดให้ลูกเข้าใจ ครูทุกคน
ได้รับการศึกษาเพื่อที่จะอบรมและสั่งสอน เท่ากับมีส่วนรับผิดชอบในตัวเด็ก
ทุกคน ชาติบ้านเมืองจะเจริญเพราะเด็ก เด็กในวันนี้ก็คือผู้ใหญ่ในวันหน้า
และเด็กจะดีได้ก็เพราะครู เพราะฉะนั้นครูจึงมีความสำคัญมากสำหรับประ-
เทศชาติ

เนื่องในวันเด็ก ทุกคนต่างได้เขียนกลอนและโคลงให้กับเด็กแล้วข้าพ-
เจ้ามีฐานะเป็นครูคนหนึ่งเหมือนกัน จึงเข้าใจและเห็นใจครูทุกคน จึงขอมอบ
กลอนบทนี้ให้แก่ครูทุกคนซึ่งจะนำเด็กไปสู่ความดีที่พวกเราปรารถนา.....

ครูทุกคน	รักศิษย์	ด้วยจิตซื่อ
มิเคยถือ	โกรธขัง	ทำตึงหนึ

แม้บางครั้ง	เหนื่อยต้องขึ้น	ฝันทำดี
เพราะสุดท้าย	จะบ่น	ต้องทนไป
อันการสอน	มิใช่ง่าย	เหมือนกายของ
ต้องไต่รูดรอน	ถ้ำวิชา	ด้วยปราชัย
กว่าจะบ่น	บอกเล่า	ให้เข้าใจ
จนทำได้	เหมือนครู	รู้แจ้งเจน
เจตศรัทธา	ครูปลื้ม	ลิ้มความเหนื่อย
เจตศรัทธาเจือ	ใจลอย	ต้องคอยเซ็น
เจตศรัทธาแก่น	แก้งให้	ทำใจเย็น
แสนลำเค็ญ	แต่เป็นครู	ต้องสู้ทน.

ความสุขของครู คือการที่ได้เห็นศิษย์ทุกคนเป็นคนดี และมีความ
ก้าวหน้า เพื่อที่จะเป็นผู้นำของประเทศชาติสืบไป.....□

ฝึกหัดอ่าน

เล่ม ปฐมพรรค

หนึ่งผู้เพียรเรียนรู้จรรบคอบ
จงสนใจเรียนแบบที่แยบคาย
หนังสือไทยที่ท่านใช้นั้นมีมาก
แม้ไม่ได้ศึกษาก็ทำจน
กระบวนหนึ่งตัวเขียนไม่เปลี่ยนแปลง
วัดเขมาโกฏเขมาเพลาก็มี
ที่ริมเชิงเสลาภูผาใหญ่
หัดบวกรูปนไบเสมากว่าจะเป็น
ใครไปตัดคันโสนที่คลองโสน
บุสเมแลเขตาเขตารงา
จีนยี่โงเผลอเล่นกระเณโง
ที่ตมเขมเมืองเขมแลดูบาง
ใครกุมเหงจีนเหงจนเซหวด
อย่าหวงแหนจอกแหนให้แก่เรา
วันแสวเสวกาจะมาพร้อม

เชิงประกอบการกระวินนั้นมีหลาย
อย่ามั่งง่ายจำทรงให้คงทน
คำหลากหลากเลาเลสล้วนเหตุผล
อุส่าห์ชวนชวายุรู้เช่นภูรี
แต่อ่านแยกสองความตามวิถี
แต่ที่นี้ไปถึงป่าเพลายืน
ล้วนกอไผ่ลำสร้างเสลาเห็น
นำโฮเตนปลูกเสมาตุเพราตา
ตัดจนโกรนเหียนหักเอาหนักหนา
เป็นวาจาสองเงื่อนอย่าเพื่อนทาง
เสียงตังโผงฟาดปึงตังผิงผาง
ท้องตราวางเมืองเขมแปลสำเนา
อ้ายจีนชวตน์มั้นแก่งกุมเหงเขา
พอลมเพลาก็เพลาลงสายันห์
อย่าพวงหลงล้อมพวงปะหนัน

ที่บ่วงสวิงสวิงเสี้ยวเทวัญ
 คนขี่ม้าบ่าวพระยารามคำแหง
 ผอบกกับผอบกทองเป็นสองแถว

ผู้นำพิศวงครันนีกหวันแด
 ชื่ออ้ายแดงตกม้าทำหน้าแห
 อ่านจงแลดูความตามทำนอง

เครื่องหมายที่เกี่ยวกับหนังสือโบราณ

๑ ข้า ๑

อ่านว่า

ข้าพเจ้า

๑ พณ ๑

„

พระณหวัเจ้าท่าน

กา

„

ศก

กักราช

„

ศักราช

ท

„

ชา

ฎา

„

ฎีกา

๑ ๑ ๑

„

๓ ท

๑ ๑ ๑

„

๖ ท

เครื่องหมายที่เกี่ยวข้องกับตัวเลข

อ่านตีนครุ

๕	๕
๒	๓
๑	๑
๒	๒

๕	๕
๒	๓
๑	๑
๒	๒

- ไร่
- งาน
- วา
- สอก

- เกวียน
- บัน
- สัต
- ถัง
- ทะนาน

อ่านว่า ๕ ชั่ง ๒ ตำลึง ๓ บาท สลึง ๕ เฟือง ๒ ไพ

การอ่านจำนวนเลข

เลข ๑ ท้ายจำนวนเลขตั้งแต่ ๒ ตำแหน่งขึ้นไปให้อ่านว่า “เอ็ด” เช่น ๑๑, ๒๑, ๓๐๑, ๑๐๐๑ ฯลฯ ให้อ่านว่า สิบเอ็ด ยี่สิบเอ็ด สามร้อยเอ็ด พันเอ็ด ฯลฯ เพราะถ้าอ่าน สิบหนึ่ง ร้อยหนึ่ง ก็จะตรงกับ สิบเดียว ร้อยเดียวไป

เลข ๑ ต้นจำนวนเลขตั้งแต่ ๒ ตำแหน่งขึ้นไป ไม่อ่านออกเสียงหนึ่ง เช่น ๑๐ ๑๐๐, ๑,๐๐๐ ๑๐,๐๐๐ ๑๐๑,๐๐๑ อ่านว่า สิบ ร้อย พัน หมื่น แสน

อ่านวันเดือนปี ๒๕๖๑ อ่านว่าวันจันทร์ เดือนอ้าย แรมค่ำหนึ่ง (ไม่ใช่หนึ่งค่ำ)

๒๕๖๒ อ่านว่าวันจันทร์ เดือนยี่ ขึ้นค่ำหนึ่ง (ไม่ใช่หนึ่งค่ำ)

คำแนะนำในการอ่านหนังสือ

ท่านเจ้าคุณอุปทิศศิลปสารฝากคำแนะนำในการอ่านหนังสือไว้ว่าการอ่านหนังสือเป็นองค์คุณอันสำคัญของผู้อ่าน คือถึงแม้ว่าผู้อ่านจะอ่านหนังสือได้ถูกต้องตามอักขรวิธีทั้งหมด แต่ขาดลีลาในการอ่านดังจะกล่าวต่อไปนี้ ก็อาจจะทำให้เรื่องที่อ่านไม่ไพเราะ และผู้ฟังก็จะไม่เข้าใจดีหรือเข้าใจคาด ๆ ไป ไม่เป็นที่ติดดื่มหัวใจของผู้ฟัง ทำให้เสียคุณสมบัติของผู้อ่าน และทั้งผู้แต่งเรื่องที่อ่านด้วย

ลีลาในการอ่านนั้นเป็นข้อสำคัญ ต้องอ่านให้ชัด และให้ดังพอที่ผู้ฟังจะได้ยินทั่วกัน แต่ไม่ให้ดังเกินไปจนเป็นรบกวนขยาขนม

อ่านเรื่องร้อยแก้ว ควรอ่านดังนี้

๑. พยายามให้เป็นเสียงพูด

๒. กำข้นต้นความ ให้ดังและซ้ำกว่าปรกติเล็กน้อย เพื่อให้ผู้ฟังกลับจิตมาตั้งใจฟังแล้วจึงผ่อนเสียงลงเป็นปรกติ และเร็วเข้าโดยลำดับ จนลงวรรคจึงหยุด และข้นต้นอีกก็ให้ดังและซ้ำดังว่าแล้ว

๓. พยายามหยุดหายใจในที่จบวรรคหรือจบคำ อย่าหยุดกามคำ เช่น “สามัคยาจารย์,—สโมสรว” ดังนี้ ถ้าคำใดเป็นคำสำคัญก็ให้เน้นถ้อยคำขึ้นให้ชัดเจน หรือเรื่องเขาก่อว่าวเป็นข้อ ๆ เช่น “สี่ลห้า คือเว้นฆ่าสัตว์ เว้นลักทรัพย์” ฯลฯ ต้องทอดจังหวะเป็นข้อ ๆ ไป

๔. ต้องให้เป็นไปตามเนื้อเรื่อง คือถึงเรื่องดุก็ให้เสียงแข็งและเร็วเข้า, ถึงเรื่องอ่อนหวานก็ทอดเสียงอ่อนหวานลง เป็นต้น ให้ผู้อ่านตามทันคนพูดกันเป็นหลัก

อ่านคำประพันธ์ คือ โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน ต้องอ่านเป็นทำนองอีกอย่างหนึ่ง จะอ่านเสียงหวาน ๆ เป็นเสียงพูดไม่ได้ คือ

๑. ให้หยุดตามวรรคของคำประพันธ์นั้น ๆ คำหยุดให้ทอดเสียงเล็กน้อย

๒. ถ้าคำที่รับกัน ถึงแม้ว่าไม่ใช่วรรคก็ให้ทอดจังหวะเล็กน้อย เพื่อให้ฟังคล่องกัน เช่น

“องค์ใดพระสัมพุทธ ธิสุทธสันดาน” คำว่าสุทธต้องทอดจังหวะเล็กน้อย ถึงแม้ว่าคำร้อยแก้วซึ่งแต่งให้คล้องจองกัน เช่นคำประกาศเทวดา หรือคำกล่าวสุนทรพจน์ เป็นต้น ต้องทอดจังหวะในคำที่รับกันเหมือนกัน แต่อย่าให้สั้นนัก จนกลายเป็นลงวรรคไป

๓. ต้องให้เป็นไปตามเนื้อเรื่องเหมือนกัน ถัดถึงที่สุดให้ดู ถึงที่อ่อนหวาน ให้อ่อนหวาน เป็นต้น

ที่ว่ามานี้ พอให้ผู้ศึกษาสังเกตไว้เป็นหลักเท่านั้น ถ้าจะให้ถูกต้องจริงๆ ต้องให้ครูแนะนำเมื่อเวลาอ่าน

บทหัดอ่านให้เคยชิน

พวกเราพากันไปลงเรือเล่น เรือเล่นไปตามลำน้ำเจ้าพระยาบายโลมหน้าไปทางสะพานพระรามหก เรือเล่นได้เร็วและไปได้ไกลมาก ลอยลำเลียบเลาะไปตามริมตลิ่งและจอดเรือเข้ารับเพื่อนผู้โดยสารลงเรือเพิ่มเติมเป็นระยะๆ ไปเกือบตลอดทาง เมื่อคนลงเรือนับจำนวนร้อยประกอบด้วยคลื่นลมไม่สู้จะราบเรียบ ช้ามากระแทบทะเลออกคลื่นของเรือรบหลวง “ล้นเลขลม” ชัดเอาเรือเราโคลงเคลงแทบจะล่มลงเสียกลางน้ำ ใครคนหนึ่งท่าทางกลัองแกล้งแต่ไม่กรือกรืออ๊อ ล้วงกระเป๋ากินหาอะไรเสียงดังกรูกรัก กรู้งกรึง กว่าเอาเงืงทองเหลืองขึ้นมาตี ฉิ่ง—ฉิ่ง—ฉับ ๆ แล้วก็ขึ้นต้นเสียงร้องเพลงเรือ “เออระเหยลดยมา ๆ แต่คลองตลาด” พวกเราผู้ชายในเรือทั้งหมดอดสนุกอยู่ไม่ได้ ก็พร้อมกันร้องรับเป็นลูกกลิ้งท้ายว่า ฮ่า ฮั ไฮ ฉะบ—ฉะบ ฯลฯ

คุณดาเรศร์ฯ ครูเก่าลายมอดีเข้ารับหน้าที่แม่เพลง ตอบว่าแก้เกี้ยว
คุณกลิ้งแก้งอย่างไม่ละด คุณสุภาพสตรีทั้งหมดในลำเรือก็พร้อมกันร้อง
รับเป็นลูกคู่สนับสนุน โต้ตอบกันไปตลอดทางหลายลำนำ เป็นที่สนุกสนานถึง
ขนาด ลำลำจะลุกขึ้นรำเข้าเล้าโคมเสียกี่หลายครั้ง แต่ต้องร้องสติไว้เพราะ
เกรงว่าเรือจะล่มได้ร้องลำเพลงเรือเสียจนเหนื่อยหน่าย ใครก็ไม่รู้ร้องขอให้
เปลี่ยนไปว่าสักรวากัน และขึ้นบทสักรวาทิ้งแล้วกล้ายจะให้สมคล้อยกับสภาพ
ที่กำลังเป็นอยู่ว่า “สักรวาม่าเสียดายสายสวadi แรมนิราศเจ้ามาตามแม่น้ำไหล
จะคิดถึงพี่บ้างฤาอย่างไร ฤาไปไกลแล้วก็ลืมละเลิงเลย เสียแรงรักภักดีนี่เป็นที่
ขึง จะรักจริงตอบบ้างฤาห่างเฉย พี่ไปไกลใครจะลอบประโลมเชย นื่องเสบย
แล้วพี่ยังคลั่งกรวญ เอย ฯลฯ

ฟังจบบทแล้ว คลับคล้ายคลับกลาวว่าจะเป็นบทพระราชนิพนธ์ที่เคย
อ่านมาแล้ว จึงเตือนผู้บอกสักรวาวว่า ถ้าเป็นบทพระราชนิพนธ์จริงแล้ว ก็ขอ
ให้ร้องลำเล่นให้ถูกแบบฉบับของท่าน ด้วยความเคารพการะอย่างสูง
คุณดาเรศร์ฯ คงรับหน้าที่ผู้บอกสักรวาวฝ่ายสุภาพสตรีมาตลอดทาง เพลินพจน์
เพลินเพลงกันเรื่อยมา กลับถึงท่าเรือปากคลองตลาดก็ล่วงเวลาเกือบใกล้รุ่ง
ขึ้นจากเรือแล้วพวกเรา ก็โดยสารรถรางกลับบ้าน เพื่อหลับนอนพักผ่อนร่างกาย
ที่ต้องแสร้งมาในเรือตลอดคืน ก่อนหลับกลับไปนึกถึงคำอธิบายของ
ท่านศาสตราจารย์ มหาวิทยาลัยผู้ยิ่งใหญ่คนหนึ่ง ทางโทรศัพท์เมื่อคืนก่อน
ท่านว่า ร. ล. ในภาษาไทยไม่สำคัญอ่านอย่างไร ๆ ก็เข้าใจได้ส่วนตัว R และ
L ในภาษาอังกฤษต้องอ่านให้ชัด มิฉะนั้นฝรั่งเขาฟังไม่เข้าใจ คิดแล้วนอน
ไม่หลับ ให้รู้สึกเป็นห่วงภาษาแม่ของผมในอนาคตเป็นอย่างยิ่ง ท่าน
ศาสตราจารย์สมัยนั้น ท่านช่างรอบรู้ภาษาไทยแตกฉานลึกซึ้งถึงขนาดที่จะ
ทำให้คณะกรรมการปรับปรุงพจนานุกรมไทย แห่งราชบัณฑิตยสถานต้องได้อา
ยไปตาม ๆ กัน หันมาปลงธรรมสังเวชแล้ว จึงหลับลงได้ไม่สนิทนัก □

กรุงเทพมหานคร (เชยวณะ อี)

เขียนวันละนิด

เพื่อนรัก

ฉันจากบ้านมาอยู่กับหลวงตาที่ฝั่งธนหลายเดือนแล้ว คิดถึงบ้านจัง “ฝั่งธน” นี่ฉันเรียกตาม พ่อ แม่ เดี่ยวนี้เขาเรียกเป็นทางการว่า “กรุงเทพมหานคร” ชื่อโก้ดี แต่ฉันไม่ชอบอยู่ เพราะธาตุทั้งสี่ มี ดิน น้ำ ลม ไฟ ไม่สะอาดเหมือนบ้านเรา จำต้องมาอยู่เพราะจะต้องเรียนหนังสือ ฉันจะตั้งใจเรียนอย่างดีที่สุด จบการเรียนให้เร็วที่สุด แล้วจะรีบกลับไปทำประโยชน์ให้แก่จังหวัดของเรา...ให้คำมั่นอีกแล้วไง

เป็นบุญที่พ่อแม่ฝากฉันให้อยู่กับหลวงตาที่วัดนี้ หลวงตาท่านยังไม่
แก่อย่างนั้นหรอก แต่ใคร ๆ เรียกท่านว่า “หลวงตา” ดูท่านก็พอใจ ฉันก็เลย
เรียกท่านอย่างนั้นบ้าง

หลวงตามีลูกศิษย์มาอาศัยอยู่ เพื่อเรียนหนังสือจบไปหลายรุ่นแล้ว
รุ่นที่ ๆ มาณมัสการเยี่ยมท่านบ้าง เขียนจดหมายจากเมืองนอก และจากนอก
เมืองมาเล่าอะไร ๆ บ้าง บางฉบับท่านอ่านแล้วก็ให้ฉันอ่าน บางฉบับท่านก็เล่า
ให้ฉันฟัง ฉันเลยได้ความรู้พิเศษ แะเลข...ดีไม่มีละ

ที่ฉันบอกกับเธอว่า ไม่ชอบอยู่กรุงเทพมหานคร แต่อยากกลับไปช่วย
จังหวัดของเราให้เร็วที่สุดนั้น บังเอิญลูกศิษย์ของหลวงตาคนหนึ่ง ไป
เมืองนอกได้ ๔-๕ เดือน เขียนมาบอกหลวงตาว่า เขาแน่ใจแล้วว่า “เมืองที่
เหมาะที่สุดสำหรับคนไทยจะอยู่ ก็คือเมืองไทย” ข้อนี้น่าสนใจฉันเผงเลย ฉัน
ว่า เมืองที่เหมาะสมที่สุดสำหรับฉันจะอยู่ ก็คือจังหวัดที่ปู่ย่าตายาย พ่อแม่ของ
ฉันอยู่มา เดิมโตมา ทำสวน ทำนาма ฉันภูมิใจ จังหวัดของเรามี “ข้าวหอม”
เลี้ยงชาวกรุงจนชาวกรุงติดใจ---นั่นไง

หลวงตาของฉันท่านมีอะไรแปลก ๆ

วันนั้นลูกศิษย์เก่าคนหนึ่งของหลวงตา ได้รับพระราชทานยศเป็นร้อย
ตำรวจเอก มาขอให้หลวงตาเจิมดาวให้ ท่านไม่ยักเจิมดาวให้ แต่เจิมใจให้
ท่านบอกว่า “โตจนดาวเต็มบ่า ตราเต็มอกแล้วก็ไม่เห็นเลิงมลาย” ท่านเทศน์
ต่อไปว่า พระพุทธเจ้าทรงสอนว่า ขสย้อมเจริญแก่ผู้มีความหมั่น มีสติ มีงาน
สะอาด ใคร่กรวดนุญดีแล้วจึงทำ ตำรวมเลียงชีพโดยสุจริตและไม่ประมาท
ท่านยังย้ำอีกว่า พระพุทธโอรสท่านนั้น เอาไปท่องอย่างนกแก้ว นกขุนทองยัง
ช่วยใครไม่ได้หรอก ต้องปฏิบัติด้วย ท่านชี้แจงอีกว่า จงรักษาความดีที่ทำแล้ว
(จนได้ดาว) นี้ไว้ให้เข้มแข็ง เหมือนเกลือซึ่งมันไม่เคยจืดไม่ว่าจะตกไปอยู่
ที่ใด ๆ ความดีช่วยให้เจริญมาแล้วถึงเพียงนี้ต้องรักษาไว้ให้นานเท่านั้น อย่า

เพลอระเร้งไปว่า คาวบนบ่าจะพาให้วิเศษเกินคน...ต้องรักษาไว้ให้บริสุทธิ์
สมเป็นของสูง ของพระราชทาน เป็นดวงตราแห่งธรรม ไม่ใช่ดวงตราแห่ง
ความขี้ยังทะนง อย่างนำไปใช้ในทางต่ำ ทำตนสมกับเป็นราชกัญ ทรงพระมหา
กรุณาชุบเลี้ยงไว้วางพระทัย...ท่านสั่งให้รักษาคาวบนบ่าไว้ให้สุกใส อย่าให้
กลายเป็นดาวร้าย ดาวใด...ดาวหล่น

ตอนท่านขร้อยตำรวจเอกนมัสการลากลับ ท่านกำชับสั่งท้ายว่า “เอ็ง
เป็นตำรวจจับผู้ร้ายได้ละก็อย่าไปถูถูกเหยียบขี้เขาเนาะ ถ้าทำเช่นนั้นจะเป็น
เนรคุณ เพราะอาศัยความร้ายของเขานี้เอง ที่ช่วยให้เอ็งเจริญในอาชีพของ
ตำรวจ ถ้าไม่มีผู้ร้ายเสียแล้ว เอ็งคงไม่มีทางที่จะปฎิภาณภูมิใจกับดาวดวง
ใหม่ของเอ็งหรือ...” * ท่านว่าไปนั้นแน่ะ

หลวงตาท่านสอนแปลกนะเธอ ให้เห็นบุญคุณของผู้ร้าย ฉันทพยายาม
นึกถึงท่าน แต่นึกไม่ออก เธอคิดออกไหม บอกกันมั่งสิ

พูดถึงบุญคุณ มีเพื่อนใหม่ชาวกรุง เขาอภิปรายกันว่า พ่อแม่ไม่มี
บุญคุณ ครัวไม่มีบุญคุณ ฉันทฟังแล้วงงไปพักหนึ่ง แล้วมาตีคั้งใจได้ว่า เมื่ออยู่
บ้านฉันทตามเข้าไปฟังเทศน์ พระท่านเทศน์ว่า คนหรือสัตว์ก็ตาม ย่อมเกิดตาม
“กรรม” ของตน ถ้าบุญของเรามีพอที่จะให้เกิดเป็นคน ก็ต้องเกิดที่พ่อแม่
ใครเคยมีกรรมพัวพันกับใครก็ไปเกิดที่คนนั้น แม่ต้องอุ้มท้องคลอด เลี้ยงดู
ด้วยความรัก ใครจะรักเรายิ่งกว่าพ่อแม่เล่า นี่ยังไม่มียุญคุณอีกหรือ...โอ๊ย
คิดถึงพ่อแม่จัง

ครูก็เหมือนกัน ต่อให้เราไม่มีเงินเป็นกระสอบ ๆ ถ้าท่านไม่รับสอนเรา
เราจะรู้อะไร...เราช่วยกรรบกคุณครูของเราแทนฉันทด้วยนะ

เธอเชื่อกรรมไหม ฉันทกำลังคิดถึงเรื่องกรรม วันนั้นฉันทนั่งรถผ่าน
สี่แยกแห่งหนึ่งในบางกอก (เรียกตามชาช) เห็นนักเรียนชายหญิง ๔-๕ คน

ขาลับหมด ใช้ไม้กำขันทองสองแขน เดินข้ามถนนไปขึ้นรถ ฉันมาคิดว่าทำไม
ฉันจึงมีชาติชาเป็นนักกีฬาทำชื่อเสียงให้โรงเรียน แต่ทำไมเขาเหล่านั้นขาลับ
เดินเองไม่ได้ต้องอาศัยไม้กำขันทอง ในมหานครบางกอกนี้ ยังมีโรงเรียนสอนคน
หูหนวก สอนคนตาบอด ทำไมคนจึงหูหนวก ตาบอด ส่วนเรามีตาหูบริบูรณ์
เพื่อนของเราบางคนยากจน ไม่มีข้าวกินกลางวัน ส่วนเธอกับฉัน (ไม่ใช่มาเล่น
กองก้ออย่างเพลงร่ำวง) ...ส่วนเธอกับฉันมีส่วน มีนา มีข้าวหอมกิ่น (เฮ้
เฮ้ ข้าวหอมอีกแล้ว) โอ๊ย มีเรื่องเปรียบเทียบกับอีกแยะ ความแตกต่างกันนี้
ถ้าไม่ใช่กรรมแล้วจะเป็นอะไร คนสมองใสเขาวานันเป็นจิ้งหะ ฉันอยากรู้
นักว่าจะอะไรทำให้เกิดจิ้งหะ พอดีรถชนตาย พอดีถูกลื้อตเตอร์ ใครมานั่ง
เกาะจิ้งหะให้คันหูหนวก ตาบอด ขาลับ ยากจน มั่งมี ใจ ฉลาด ฯลฯ
อยู่ตลอดชีวิต ฉันว่าทั้งหลายนั้นคือผลกรรม ใครเคยทำดีทำชั่วไว้แก่ผู้อื่น
จะต้องรับผลกรรมนั้นด้วยแน่นอน จะเร็วหรือช้าก็แล้วแต่อายุของกรรม

เฮ้ ฉันนี่มาอยู่ใกล้หลวงตาเข้าหน่อย ชักจะเทศน์ใหญ่แล้วซี

ในมหานครบางกอก เมือง “ศรีวิไล” (วิไล แปลว่าการข่อยขยับ
การสลายครูเราเขยบอก แปลว่า ฉิบหาย) นี้ กำลังมีแฟชัน นักเรียนยกพวก
ตีกัน ขว้างลูกระเบิดกัน โช้เฮ้ย! พ่อแม่ทะนุถนอมเลี้ยงมายากลำบาก “มดมิ
ให้โต ไรมิให้ตอม” กลัวลูกจะเจ็บ กลัวลูกจะตาย พอโตขึ้นมา (คนไทยด้วย
กัน) ก็มาตีกันเอง ขว้างลูกระเบิดใส่กัน ที่ตายไปก็มี ใจจิงเลข นิเชอนิ

ต้องบอกใหม่ว่า กิดถึงบ้าน กิดถึงคน และทุกสิ่งทางบ้าน

ขอบคือๆ ยังแจละ

ก่ง

ไอ้เด็กแพร์

รังไข่ ศรีไพรวรรณ

ถึงเอกละยังเด็ก เพิ่งเข้าโรงเรียนเมื่อต้นปีนี่ก็ตาม ความที่เขารักพ่อ และแม่ ทำให้เขารู้จักสังเกตเห็นว่า พ่อและแม่มีท่าทางเศร้า หมองมาหลายวัน แล้ว เอกรู้สึกอย่างนั้นจริงๆ พี่แอบ พี่ชายคนโตก็เลิกเที่ยวเตร่ ลงนั่งเจ้าจุก ทำท่าทุกข์ร้อน พี่สาวสองคน พี่อ่อนกับพี่แอ้นก็เงยบขริมไม่เล่นกับเอกลเหมือนเดิม เอกลจึงถามแม่ว่า

“แม่จ๋า... แม่เป็นอะไร เอกลไม่เห็นแม่ซึมเลย”

แม่ตอนใจ มองหน้าเอก เอกใจหาย... แวดตาของแม่แห้งแล้งยิ่งกว่าพื้นนาที่แตกกระแหง

“บ่^๕เราจะไม่ได้ทำนา” “แม่ตอบ “เราจะมีอะไรกิน”

“ทำไมเราจะไม่ได้ทำละแม่ นาเราก็มี เรามีกวายไ้^๕หมึกด้วย”

“ฝนไม่ตกมาสองเดือนแล้ว”

เอกนึกได้... จริงด้วย อากาศจึงร้อนนักและพื้นนาก็แห้งแตก หา
หญ้าเขียวๆ เขี่ยบให้นุ่มเท้าสักคันก็ไม่มี ไ้^๕หมึกก็ผอมลง พ้ออันกับพี่แอ้น
ก็บ่นว่าน้ำในบ่อและท้องร่องแห้งหมด ผักที่พี่แอบปลูกไว้ก็ตาย

“รอสักหน่อยคงตกมั่งแม่...”

“รออีกหน่อยหนึ่งก็เข้าหน้าหนาว ฝนก็ไม่มีแล้ว” เสียงแม่เบาเหมือน
ลอยมาแต่ไกล “เงินทองของเราก็นับวันจะหมด ถ้าไม่ได้ทำนาเราก็คงอดตาย”

เอกอดร่ำผอมๆ ของแม่ไว้นั่น เพื่อปลอบทั้งใจตัวเอง และใจ
ของแม่

“แล้วเราจะทำอะไรละจ๊ะแม่”

“พ่อกำลังเอาไ้^๕หมึกไปขาย” แม่หมายถึงไ้^๕หมึกควายตัวเดียวที่เรามี
อยู่

เอกร้องเสียงหลง “เอาไ้^๕หมึกไปขาย... ไร” น้ำตาเขาไหลเพราะ
เสียดายมัน

“ต่อไปก็คงขายนา”

“เอกสงสารไ้^๕หมึก ... แล้วเราจะทำอะไรต่อไปละแม่”

แม่กอดเอก แล้วแม่ก็ร้องไห้ “ก็คงทำเหมือน แม่ปู่ หรือลุงซุบ นั้น
กระมัง”

“ทั้งบ้าน... แล้วพากันไปอยู่ที่อื่นนะหรือแม่... ครูใหญ่ก็บอกพวก
เอกว่า บางที่โรงเรียนก็จะปิด เพราะไม่มีน้ำให้นักเรียนดื่ม และมีคนไม่สบาย
กันมาก”

แม่นั่งลงอย่างอ่อนแรง เอนนั่งลงข้างๆ แม่

“ทำอย่างไรฝนจึงจะตกจ๊ะแม่”

“ผู้ใหญ่อืมทำหลายอย่างแล้วละลูก เข้าไปร้องเรียนที่อำเภอเห็นเขา
ว่าจะขอฝนหลวง...”

“ฝนหลวงเป็นยังไงแม่จ๋า...”

“แม่อื้มไม่ค่อยรู้หรอก... พ่อพ่อกับครู เอกคอยถามพ่อ... พวกแม่พา
กันบนหลวงพ่อพุทธาในโบสถ์ ฝนก็ยังไม่ตก... ไม่รู้จะทำอย่างไรลูกเอ๊ย
ได้แต่สวดมนตร์อยู่ทุกคืน”

พ่อเดินเข้ามาในบ้าน หน้าของพ่อหม่นหมอง เอนก็ถึงไอ้หมึกก็ละ
ล้าละลักถามว่า

“พ่อเอาไอ้หมึกไปขายที่ไหน”

“แขกฆ่าวัว คนอื่นไม่มีใครเขาจับซื้อหรอกลูก เขาไม่มีหญ้าให้มันกิน”

เอกร้องไห้โฮ สงสารไอ้หมึกจับใจ ลูกขึ้นได้ก็วิ่งไปในหมู่บ้านทันที
ไม่ฟังเสียงแม่ร้องเรียก เขาไปถึงร้านพ่อค้าเนื้อเห็นไอ้หมึกถูกผูกไว้หน้าร้าน
เอกฉลากล้าเข้าไปกอดคอมัน ร้องถามแขกขายเนื้อว่า

“ลุงจะฆ่าไอ้หมึกของฉันเมื่อไหร่”

แขกขายเนื้อ มองเอกด้วยความรู้สึกตันตันใจ ผู้คนแถวนั้นก็สงสารเอก

“ยังหรอก.. ยังไม่ฆ่า ยังมีวัวผอมๆ อีกสองตัวจะฆ่าเอาเนื้อขายก่อน”

ฟังคำตอบเช่นนั้น เอกก็มีความหวังว่า ถ้าฝนตก พ่อคงซื้อไอ้หมึก
คืนไปเพราะจะให้มันช่วยไถนา เขาจึงกลับบ้าน ในใจก็เฝ้าแต่คิดว่าทำอย่างไร

ฝนจึงจะตก แหวนหมั้นมองท้องฟ้าแลเห็นก้อนเมฆสีขาวลอยเป็นกลุ่มอยู่ขอบฟ้าไกล ๆ กระจุกบอกว่า ฝนมาจากเมฆ ถ้าก้อนเมฆมารวมกันมาก ๆ มันจะตกลงมาเป็นน้ำฝน เธอจะทำอะไรจึงจะขึ้นไปกวาดก้อนเมฆให้มันมารวมกันได้หนอ ... คิดมาถึงตอนนี้ ก็มาถึงหน้าวัด เขาหยุดขึ้น มองเข้าไปในวัด ทุกหนทุกแห่งเงียบเหงา วัดที่เงียบอยู่แล้ว ยิ่งดูวังเวง เด็ก ๆ เพื่อนเธอก็ไม่มาวิ่งเล่นอย่างเคย เธอเดินเข้าไปที่โบสถ์ อยากจะช่วยแม่อ่อนวอนหลวงพ่อบุญโปรดก็ปิดเงียบ เขาจึงนั่งลงที่เชิงบันได ชกมือขึ้นพนม

“หลวงพ่อกับแม่ ส่งสารพ่อกับแม่ ส่งสารไอ้หมึก หลวงพ่อช่วยให้ฝนตกที่เธอครับ พ่อจะได้ไม่ต้องขายนา ไอ้หมึกจะได้ไม่ต้องฆ่า”

เธอกวาดลงที่พื้นบันได เมื่อเขาเงยหน้าขึ้นสายตา ก็พบนาคนูนันที่บันไดโบสถ์ อ้าปากเห็นเขียวโง้ง ตาของมันทำด้วยกระจกสีแดงมอมมัวเพราะฝุ่นเกาะ ดูเหมือนมันกำลังจ้องมองเธออยู่ เธอลุกขึ้น เอื้อมมือไปเช็ดที่ตาทั้งสองข้างของมันจนกระจกสีแดงนั้นใสแจ๋ว แล้วเอียงหน้าเข้าไปใกล้มัน พลาดกระชิบว่า

“เจ้านาค...เจ้าช่วยให้ฝนตกได้ไหม...ได้ใช่ไหม...ฉันเคยเห็นในปฏิทิน เจ้าพ่นน้ำฝนด้วยละ ช่วยที่เธอ...ฉันส่งสารพ่อกับแม่กับไอ้หมึกเหลือเกิน”

นาคไม่ตอบ อ้าปากเฉย เธอเอามือเขี่ยเขี่ยมันเล่นอยู่ครู่หนึ่งก็เดินกลับบ้าน

* * *

เธอสะดุ้งสุดตัว เมื่อมีเสียงหนึ่งกระซิบข้างหู

“เธอเจ้าอยากให้ฝนตกไม่ใช่หรือ”

เขาหันไปดูก็พบนาคนูนันอยู่ข้าง ๆ ตัวของมันยาวเลื้อยลงถึงพื้นดิน เกล็ดเป็นมันระยับ ตาสีแดงของมันสดใส ปากไม่อ้าเหมือนเมื่อก่อนเป็นปูลูเลื้อยอยู่ที่บันไดโบสถ์

“นาค!” เกรียงสุดเสียง มองซ้ายมองขวาหาพ่อแม่และพี่ๆ ด้วยความตกใจกลัว

“แม่จ๋าช่วยด้วย !”

นาคพูดเบา ๆ “เจ้าจะกลัวทำไม...ก็เมื่อเย็นนี้เจ้ายังพูดกับเรา เช็ดตาให้เราด้วย”

เอกถอยหลังไปชิดฝาห้อง ตาจึงมองสัตว์ประหลาดที่เอกเคยเห็นแต่เป็นปูนตามบันไดโบสถ์”

“นาคไม่ทำอะไรฉันแน่หรือ”

“ไม่ทำ” นาคสั่นหัวอันใหญ่โต หนวดสีทองสั้น ๆ กระตุกกระดิกไปมา “มาเถอะ...เวลาเราน้อย เอกขึ้นบนหลังเรา แล้วเราจะพาไป”

“ไปไหน” เอกถามอย่างไม่ไว้ใจ...ช่างไม่มีใครโผล่มาดูแลเลยหนอ

บอกแล้วว่าไม่ต้องกลัว...เราจะตอบแทนบุญคุณของเจ้าที่ช่วยเช็ดตาให้เรา...รู้ไหม ตาเรามัวมองอะไรไม่เห็นอยู่นานแล้ว...มาเถอะ...เร็วเข้า จะพาไปเดี๋ยวก็รู้เอง

เมื่อเห็นเอกลังเล นาคก็พูดต่อไปว่า “เจ้าไม่ส่งสารพ่อกับแม่หรือ รู้ไหม พี่แอบของเจ้าก็ต้องเข้าไปหางานทำที่กรุงเทพฯ พี่อื่นพี่แค้นก็จะต้องไปหางานทำในเมือง ไอ้หมึกของเจ้าก็จะถูกฆ่าภายในสองวัน ถ้าเจ้าไปกับเรา ฝนก็จะตก พ่อแม่และทุกคนก็พ้นทุกข์...ว่าไงเอก”

“ตกลง” เกรรับคำ ค่อย ๆ ก้าวเข้าไปใกล้ เามือลูบหลังอันยาวและนุ่มนวล ไม่แข็งกระด้างอย่างที่เอกเคยจับทั่วตัว เขาชี้หลังนาคเรียบร่อยแล้ว นาคก็ค่อย ๆ เลื้อยพาเขาออกจากบ้าน เอกเหลียวหาใครไม่เห็นเลย.....

พอออกมานอกรั้ว นาคก็เหาะทะยานขึ้นสู่ท้องฟ้าทันที เอกกอดลำตัวของนาคไว้แน่น ลมแรงปะทะจนตัวเขาชา นาคพาเหาะไปถึงหมู่เมฆอันหนา

ทึบ ก็พบนาอีกตัวหนึ่งนอนนิ่งอยู่บนก้อนเมฆ ตัวของมันซีด เกล็ดไม่เป็นมัน นาคของเอกพูดว่า

“เจ้ามันนอนเฉยอยู่...ชาวบ้านเขาเดือนร้อนเห็นไหม... นาแล้ง...น้ำแห้ง ผู้คนและสัตว์ เจ็บป่วยล้มตาย ทำไมเจ้าไม่ทำตามหน้าที่”

นาคตัวนั้นตอบว่า “เราไม่สบายมาหลายเดือน ไม่มีแรงจะพ่นน้ำเลย เจ้ามาก็ดีแล้ว ช่วยด้วยเถิด...เราเองก็ส่งสารผู้คนเขาเหลือเกินแล้วละ”

“ถ้าเช่นนั้น เจ้าจงถอยไป...เอก...เกาะเราไว้ให้แน่น ๆ นะ”

“ครับ” เอกรับคำอย่างตื่นเต้น เกาะกอดตัวนาคไว้แน่น

เมื่อนาคตัวนั้นเลื่อนตัวไปจากก้อนเมฆแล้ว นาคของเอกก็ขีดยาว ออก...ยาวออก กวาดเอาก้อนเมฆที่กระจัดกระจายเข้ามารวมกันอย่างรวดเร็ว พร้อมกันนั้นก็อำปากอมเอาก้อนเมฆเหล่านั้นไว้ แล้วก็พ่นออกมาเป็นฝอยฝน เย็นชุ่มฉ่ำ ตกลงสู่พื้นดินทันที

“ฝนตกแล้ว...แม่จ๋า...ฝนตกแล้ว” เอกร้องด้วยความดีใจ

* * *

แม่หัวเราะเบา ๆ เขย่าตัวเอก

“ก็ฝนตกแล้วนะซี...เอกมันนอนอยู่ทำไมเล่า ลูกขึ้นขี่ลูก...”

เอกล้มตัวขึ้นมองหานาคก็ไม่เห็น เห็นแต่พ่อแม่ และพี่สาวทั้งสอง ขึ้นดูสายฝนที่กำลังกระหน่ำอย่างดีอกดีใจ

“นาคของเอกละแม่...ไปไหน...นาคพ่นน้ำทำให้ฝนตก แม่จ๋าเราไม่ต้อง ขาขนาแล้ว ไซ้ไหมแม่...แล้วพ่อก็จะซื้อไอ้หมึกกลับมาด้วย ไซ้ไหมแม่... นาค... เจ้านาคของเอกไปไหน”

แม่น้าตาไหล ด้วยความรู้สึกหลายอย่าง ที่ตื้นตันหัวใจอย่างลึกซึ้งนั้น เกินที่จะพูดออกมาได้ แม่จุดเอกลูกขึ้น “นาคที่ไหนกันลูก...ไม่มี...ลูกนอนอยู่คนเดียว แล้วก็ร้องลั่นว่าฝนตกแล้ว...ฝนตกแล้ว”

เอกลุกขึ้นเล่าอย่างตื่นเต้น “นาคจริง ๆ แม่...เอกขึ้นนาคขึ้นไปบนก้อนเมฆ นาคอมเมฆแล้วพุ่งออกมาเป็นน้ำฝนจะแม่...เหมือนรูปในปฏิทินข้างฝา นั่นไม่ผิดเลย”

“เอ็งฝันไปละมั้งเอก...ฝันแน่ ๆ” พ่อหันมาหัวเราะชอบใจ พ่ออึ้งพัวแอ้นหัวเราะเบิกบาน เอกทำตาปริบ ๆ นึกทบทวนดู ก็รู้สึกตัวเองฝันไปจริง ๆ แต่ในใจก็นึกขอบคุณนาคในฝันของเขาอยู่ เพราะทำให้เขาฝันสนุก สนานครึ่งตื่นขึ้นยังนึก

เอกหัวเราะหะ ๆ “ฝันไปจริง ๆ ด้วย...แหม...ตื่นตื่นจังเลยพ่อ...สนุกดีด้วย” เขาลุกขึ้นกระโดดไปมา “ฝนตกแล้ว...เออเอ็งเลย...ฝนตกแล้ว”

“ไม่ใช่ฝนหรอกลูก...น้ำทิพย์...” แม่บอก

“น้ำทิพย์...อะไรกันแม่ น้ำทิพย์”

“นั่นแหละลูก...น้ำทิพย์ ไม่ใช่ น้ำฝน เอกรู้ไหมใครส่งน้ำทิพย์มาให้เรา”

“นาค...หรือเทวดา” เอกลังเล

แม่จุดเทียนนั่งลง ช่มชื่อไปที่พระบรมฉายาลักษณ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ผู้ใหญ่เอามาแจกเมื่อปีที่แล้ว แวดตาของแม่ไม่แห้งแล้งอีกต่อไป มีแต่หยาดน้ำใส ๆ แห่งความตื่นเต้นและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้น อาบเอ่ออยู่เต็มทั้งดวงตาและดวงใจ

“นั่นไงลูก...ในหลวง...ในหลวงของเรา...กราบทานเสียดอกเอ๋ย ทูนหัวทูนเกล้าของราษฎร เดือดร้อน...ทุกข์เข็ญที่ไหนท่านก็ไปโปรดที่นั่น ร่มเย็นเป็นสุขที่นั่น เจ้าประคุณเอ๋ย...จะหาที่ไหนในโลกนี้”

แม่ก้มลงกราบ เอกก็กราบ พ่อและพ่ออึ้งพัวแอ้นก็นั่งลงชมกราบลงกับพื้นพร้อมกัน เอกเพิ่งนึกขึ้นได้เดี๋ยวนี้เอง!...เมื่ออาทิตย์ที่แล้ว ครอบครัวยก

ในหลวงจะพระราชทานฝนเทียมให้แก่ราษฎรในจังหวัดที่แห้งแล้งฝนไม่ตก
เอกกับเพื่อนไม่รู้ว่่าฝนเทียมคืออะไร ครูก็บอกแต่เพียงว่า มีเจ้าหน้าที่ทำฝน
เทียมของในหลวง จะมาทำให้ฝนตก

น้ำฝนอันเย็นชื่นฉ่ำครั้งนี้ ถือน้ำทิพย์...สำหรับครอบครัวยุคของเอก มี
ความหมายถึงน้ำที่ชุบชีวิตทุกคน...รวมทั้งไอ้หมึก ก็ได้รับ พระ เมตตาแผ่ไปถึง
ด้วย.....

เสียงไชโย...แสดงความยินดีปรีดา ดังแข่งกับเสียงฝนจากทุกบ้าน เอก
ได้ยินแล้วก็สำนึกว่า ไม่เพียงครอบครัวยุคของเอกเท่านั้นที่น้ำทิพย์ได้ชุบชีวิตไว้
พี่แอบกำลังขุดลอกท้องร่องอยู่กลางสายฝน ส่งเสียงร้องเพลง ฟัง
แล้วแสนจะชื่นใจ

“น้ำทิพย์สาตเป็นสายพรายพริ้วทิวงาม ทวีเขตคามชื่นธารา”

แม่กระซิบเบา ๆ ว่า “พระทูลกระหม่อมแก้ว...ของทรงพระเจริญยิ่ง
ยืนนาน ใครที่มุ่งร้ายหมายทำลายล้างจงพ่ายแพ้แก่พระเมตตาบารมีของพระ-
องค์โดยสิ้นเชิงเถิด”

เอกรู้สึกเย็นชุ่มฉ่ำในหัวใจ มองเห็นพ่อกับแม่มีใบหน้าอิ้มเอิบ มอง
เห็นภาพตัวเองขี่ ไอ้หมึกไปทุ่งนาอันเขียวสดด้วยต้นข้าว แล้วเอกก็เบิกบาน
และเป็นสุขเหลือจะกล่าว...โอน้ำทิพย์...

พ่อของฉันเกิดในถิ่นทะเลตะวันออก ปู่ย่าพี่ป้าน้ำอาลวันทำมาหากิน
ทางทำไร่ทำนา ทำโป๊ะจับปลาทะเล ญาติพี่น้องของพ่อมีมากมายตั้งแต่เมือง
ชลไปจนถึงเมืองตราดที่ฉันรู้จักก็มี ยังไม่รู้จักก็มี เพราะพ่อพาไปหาขังไม้ทั่ว
ถึง แต่พ่อไม่ชอบเอาดีทางทำไร่ ทำนาเหมือนปู่ย่า ชอบไปเวียนหนังสือกับ
พระในวัดใกล้บ้าน ชอบอยู่กับพระมาตั้งแต่เด็กๆ การเรียนชั้นต้นในสมัยอายุ
ของพ่อข้าน้อยอยู่นั้นก็อยู่ในวัด พระเป็นครูสอน เด็กผู้ชายจึงมีโอกาเรียน

หนังสือมากกว่าเด็กผู้หญิง เมื่อพ่อเรียนจนอ่านออกเขียนได้และพระไม่มีอะไรจะสอนต่อไป นอกจากจะให้บวชเรียนทางธรรม พ่อก็หนีปู่ย่าลงเรือไปตามญาติ เข้ามากรุงเทพฯ แล้วไม่ยอมกลับ ญาติจึงฝากให้อาศัยอยู่กับพระในวัดแห่งหนึ่ง จึงได้เรียนหนังสืออยู่ในกรุงต่อไป ปู่ใช้คนมาตามตัวหลายครั้ง พ่อก็ผัดผ่อนไม่ยอมกลับบ้าน จนกระทั่งวันหนึ่งพ่อรู้ว่าปู่จะมาตามพ่อด้วยตัวเอง พ่อก็รีบขอให้ท่านอาจารย์ (พระ) บวชเณรให้ ปู่มาถึงก็ไม่กล้าเอาตัวกลับเพราะท่านอาจารย์ขอไว้ จากนั้นพ่อก็ได้เล่าเรียนเชิขปความรู้ของตัวจนได้บวชเป็นพระ สึกออกมาก็ได้เรียนทางครูอ่านเขียนภาษาไทยชั้นสูง ๆ ภาษาอังกฤษก็เขียนอ่านได้คล่อง และเก่งทางวิชาเลขมาก ต่อมาพ่อจึงทำตำราเลข ไว้หลายเล่มสำหรับใช้สอนนักเรียน พ่อเล่าว่าต้องอาศัยความเพียร และอดทนมากในการเรียนชั้นสูง จึงต้องสึกจากพระ เพื่อนของพ่อซึ่งขยันเรียนเวลาใกล้สอบมักจะท่องหนังสืออยู่ดีๆ ไม่ยอมนอนหนุนหมอนท่องอย่างเราๆ เพราะกลัวจะง่วงนอนเลยหลับสบายไป จึงเอามะพร้าวทั้งลูกมาหนุนต่างหมอน ทำให้นอนนานๆ ไม่ได้ พ่อเรียนจบก็ได้ออกมาเป็นครูสอนหนังสือ เพราะสมัยนั้นยังไม่มีมหาวิทยาลัยที่จะเข้าเรียนต่อไปอีกได้ พ่อเข้ารับราชการและได้ตำแหน่งสูงขึ้นเรื่อยๆ มาจนเกษียณอายุเมื่อพ่ออายุได้ ๕๕ ปี

ปู่ย่าแท้ๆ ซึ่งเป็นพ่อแม่ของพ่อฉันนั้นตายเสียก่อนฉันเกิด แต่พ่อก็ไม่เคยลืมบ้านทะเลตะวันออกอันเป็นบ้านเกิดของพ่อเลย ทุกปีตั้งแต่ฉันจำความได้ พ่อจะต้องหอบลูกๆ ลงเรือทะเลลำใหญ่พร้อมกับแม่ไปเยี่ยมบ้านเกิดไม่ได้ขาด จนแม่ต้องประชดล้อๆ พ่อทุกทีในเวลาหยุดงานปลายปีว่า “พาลูกไปเมืองจีนไหม” ไปทะเลที่ใดญาติพี่น้องก็ห้อมล้อมอุ้มชูฉันและน้องๆ ดื้อกดีใจว่า พ่อไม่เคยลืมญาติพี่น้องไม่เคยลืมบ้านนอก ข้ายังพาลูกมาให้ปู่ย่าอลงได้รู้จัก ฉันและน้องๆ อยากได้ลูกหมากรากไม้อย่างใด อยากนั่งเกวียนไป

เที่ยวไหนเป็นต้องช่วยกันหามาให้จนได้ แม่รำคาญใจเพราะพวกฉันได้รับการตามใจจนจะเป็น “เทวดาอยู่แล้ว” เมื่อพ่อตายนั้น เพื่อนฝูง ลูกศิษย์ลูกหาพากันบ่นเสียดายพ่อมาก เพราะพ่อเป็นนักภาษาไทยที่มีภูมิรู้ดีกว่าความรู้ใส่ตัวตลอดอายุ เป็นนักเขียนบทละครพูดชวนหัว ตลกขบขันแบบที่เหมาะสม แก่สมัย ๔๐-๕๐ ปีมานั้น พ่อเล่าว่าราชการจะส่งพ่อไปสอนภาษาไทยในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แต่พ่อไม่อยากไป มิฉะนั้นคงได้เรียนภาษาไทยเป็นลูกศิษย์จริงๆ ของพ่อในมหาวิทยาลัย เหมือนที่ฉันได้เรียนกับอาจารย์คุณพระวรเวทย์พิสิษฐ์ซึ่งเป็นเพื่อนของพ่อ

ตั้งแต่ฉันยังเล็กๆ ตลอดมาจนวันที่พ่อตายจากไปนั้นฉันไม่เคยลืมนิทานไทยภาคตะวันออกที่พ่อเล่าให้ฟังเลย ยิ่งชีวิตเด็กวัดของพ่อและของเด็กอื่นๆ คงจะเป็นเรื่องที่พ่อเล่าอย่างสนุกสนานชนิดที่หนุ่มๆ เดียวนี้เขามักพูดติดปากว่า “สนุกอย่าบอกใครเชียว” ฉันและน้องๆ หัวเราะกันท้องก๊อท้องแข็งทุกที ในเวลาพ่อเล่าเรื่องเก่าๆ ของพ่อ พ่อเล่าว่าชีวิตเด็กวันนั้นสนุกสนานอย่างไรในเวลาท่านสมภารหรือท่านอาจารย์เพลอ และเวลาวัดมีงานบุญงานเทศกาลต่างๆ ของกินเหลือหลาย การละเล่นมากมาย และต้องทุกข์ร้อนอย่างไรในเวลาข้าวปลากันบาตรพระขาดแคลนไม่มีใครเหลือถึงลูกศิษย์พระเด็กเล็กต้องต่อสู้กับพวกเด็กโตในเวลากิน “แกงเหาะ” กันแต่ละมื้อ แกงเหาะก็คือพวกเด็กโตที่รู้มากมักยกขามแกงส่งข้ามหัวเด็กเล็ก ราดข้าวโจ๊กันรอบๆ วง เด็กเล็กๆ แขนสั้นมือสั้นแย่งเขาไม่ทันก็ต้องร้องไห้ไปกินข้าวเปล่าๆ ไปท่านสมภารได้ยื่นหรือท่านอาจารย์ได้ยื่นก็ออกมา “ไม่เรียวเจียวเหว่ย” หวดเด็กโตๆ คนละสองที เด็กเล็กคนใดช่างฟ้องก็ถูกจองเวร ถูกเขกหัวบั้ง ถูกแย่งขนมไปกินบั้ง เวลาหลังท่านสมภารหรือไม่กี่แย่งมุ้งที่เด็กเล็กกางนอนเอาไปหมกกันขึงเสียบ้าง เรื่องมุ้งนี้สำคัญมากเพราะพระท่านไม่ค่อยมี จะมีบ้างก็ให้เด็กเล็กๆ กางนอน แต่เจ้าตัวโตก็มักขยอเอาไปหมกเสียจนฉีกขาด ท่าน

สมการเลขต้องออกกฎว่า “อย่าห่มมุ้ง ใครห่มมุ้งตายไปเป็นเปรต” เด็กวัดมักกลัวเปรต จึงไม่กล้าห่มมุ้งทั้งๆ ที่ไม่เคยเห็นเปรตจริงๆ เลขเป็นแต่ได้ฟังพระเทศน์ว่า คนทำบาปตกนรกเป็นเปรต ตัวผมมีแต่ขี้โครง สูงเท่าลำตาล อดอยากปากเล็กเท่ารูเข็มเหม็นสาบเหม็นสาบร้องขอส่วนบุญกริ๊ๆ อยู่เรื่อย และเด็กวัดก็เชื่อว่า เปรตและผีนั้นต้องอยู่ตามวัดแน่ๆ เพราะวัดเป็นที่เผาศพและฝังคนตายมากมาย ซึ่งมีทั้งคนดีคนชั่ว ทั้งเด็กวัดสมัยเก่าที่ยังโง่งมฉายไม่แก่วิชาเหมือนสมัยนี้

เด็กวัดครึ่งกระ โน้นวันหนึ่งเมื่อถึงเวลาเรียนจึงจะหมดหน้าที่ปฏิบัติพระและทำงานให้วัด ทุกคนมักกลัวท่านสมการใหญ่ หน้าที่ปฏิบัติพระทุกๆ วันนั้นก็คือตามหลังถือสาแหรกเล็กๆ ใส่สามแฉกเวลาท่านไปบิณฑบาตตอนเช้าๆ ถือตาลปัตรตามท่าน เวลาชาวบ้านนิมนต์ไปทำบุญเช้าและเพลก็จัดสำรับตั้งบาตรข้าวคอกยประเคนข้าวบ้างน้ำบ้าง ต้มน้ำร้อน ชงน้ำชา ล้างถ้วยชาม เทกระโถน ถูกุฏิ จัดอาสนะ ปลูกดเครื่องนอนตลอดจนผ่าฟืน ตักน้ำใช้ น้ำฉนใส่ตุ่มและหุงข้าวด้วยถ้าวันใดข้าวไม่พอ เหล่านี่เป็นต้น หรือคอยกวาดพื้น ท่านอาจารย์เวลาท่านเมื่อยขบ พักเวลาท่านฉนจังหัน จัดแบ่งหน้าที่กันไปตามเด็กเล็กเด็กโต เวลาวัดมีงานก็ต้องช่วยกันแข่งขันเหนื่อยหน่อย แต่ก็สนุกดี เด็กคนใดซื่อตรงจงรักภักดีต่อท่านอาจารย์ก็ต้องทำงานหนักเพราะท่านอาจารย์เรียกใช้ใกล้ชิดไม่ได้หยุดหย่อน แต่ได้วิชา ถูกกวาดขันกิริยามารยาท จะลูกจะนังก็น่าดูและถูกไล่เลียงหนังสือบ่อยๆ ใครที่รู้หลบเป็นปีกรู้หลีกเป็นหาง ก็หลบงานไป แต่เพราะหลบหลักในทางไม่ดี จึงมักถูกไม้เรียวบ้างถูกสั่งให้ตักน้ำขังตุ่มหลายๆ ใบ ผ่าฟืนกองโตๆ โดยไม่ให้ใครช่วยเลย เวลาเรียนหนังสือถูกท่านอาจารย์ที่สอนดูว่าเอ็ดตะโร แต่ก็ไม่เห็นอับอายกัน ต้องอ่านเขียนซ้ำๆ ซากๆ จนเมื่อยปากเมื่อยมือ ต่อหน้าท่านอาจารย์ก็ทำขี้มูเซอเรียบร้อย แต่พอลงกุฏิไปลับหลังพ่อเล่าวว่า ขนจนถึงต้องอาย ส่วนท่าน

อาจารย์เล่าก็ต้องหาวิธีแก้ถ้าเจ้าพวกชนกว่าลึงอยู่เสมอ พ่อบอกว่าบางทีพ่อก็
รวมอยู่ในจำพวกนั้นด้วยเหมือนกัน

พ่อของฉันชอบกินอยู่อย่างง่ายๆ และมักตามใจลูกให้กินกับมากๆ กิน
ข้าวน้อยๆ กินปลาทะเลให้มากๆ แล้วไม่ต้องกินข้าวก็ได้ในเวลาที่เราไปทะเล
กัน แต่กินข้าวคำแล้ว จะต้องอยู่กับพ่อจนถึงเวลาไล่ไปนอน ฟังพ่อเล่าเรื่อง
ต่างๆ บางทีก็ไล่เลียงหนังสือ หรือซ้อมดนตรี เวลาพ่อเล่าเรื่องสนุกๆ ฉันก็
หัวเราะเสียล้นบ้าน ซึ่งเป็นสิ่งที่แม่ไม่ชอบ โทษพ่อว่าปล่อยให้ลูกมีกิริยา
กระโดดกระเดก เพราะแม่ของฉันเป็นสมาชิกชั้นเล็กของราชสกุล ได้รับการ
อบรมแบบชาววังไม่ใช่ชาวตออย่างพ่อ แต่พ่อก็มักขัดคอแม่ว่า ควรปล่อยลูก
ให้มีอิสระตามธรรมชาติเด็กเสียบ้าง แม่ก็เลยยังบ่นเรื่อยเจื้อยว่า ถ้าคุณยายยัง
อยู่ฉันและน้องๆ จะถูกหยิกแน่ๆ เวลาแม่ถูกพ่อขัดคอเข้าข้างลูกนั้น พวก
ฉันอดหัวเราะไม่ได้เลย เช่น แม่ทำข้าวแซ่หอมๆ ทำเครื่องทอด แกะสลักผัก
เสียงดนตรีได้หัดลูกๆ ไปด้วย พอถึงเวลาขกมาให้พ่อกิน พ่อก็เหย่เข้าว่า ทำ
ไมเอาของดีๆ ในผักสดไปทั้งหมด แต่งกวาก็กวักเม็ดทั้ง มะม่วงดิบก็แกะ
เนื้อทิ้ง เอาไปแช่น้ำล้าักจนหมดรส แล้วพ่อก็เรียกเอาแต่งกวาทั้งลูกมากัด
กินกรั้วๆ แล้วก็บอกลูกว่า อร่อยกว่า กรอบกว่าผักในจาน แม่ก็โมโหก่อน
จนตาคว่ำ แอบกระซิบกับฉันว่า “คนบ้านนอก” พวกเราก็ฮากัน แต่ฉันคิด
ว่าพ่อพูดถูกบางทีจึงเถียงแทนพ่อในเวลาแม่นินทาพ่อให้เราฟัง แม้จึงไม่มีใคร
ชอบฉันนัก ประชดว่าเป็นลูกรักของพ่อ เพราะพ่อมักพาฉันไปไหนๆ ด้วยกัน
เสมอๆ มาแต่เล็ก พ่อมีความลับสั่งไม่ให้บอกแม่ฉันก็ไม่บอกเลย โดยเฉพาะ
ความลับในเวลาพ่อไปเล่นดนตรีหรือไปซ้อมละครพูดที่พ่อแต่ง ฉันจึงเป็นลูก
ที่ติดพ่อมากกว่าแม่ ฉันโตจนแต่งงานมีลูกแล้วพ่อก็ยังไมยอมให้จากไปไหน

พ่อเคยเล่าเรื่องท่านอาจารย์ซึ่งเป็นพระชาวดิ่พูดภาษาชาวดิ่จำๆ สนุก
ดีแท้ๆ ฉันยังจำได้ในเวลาพ่อทำเสียงชาวดิ่ และพ่อก็เอาเรื่องที่เล่ามาเขียน

เป็นเรื่องต้นสมัยเมื่อ ๔๐-๕๐ ปีมาแล้ว ฉันคิดว่าถึงเวลานี้ยังไม่ล่าสมัย เพราะ เป็นเรื่องที่ครูหาซื้อบรมดัตินิสาณุกสิย ซึ่งชนจนลึงอาข อย่างพอว่าไว้ได้ดี จริงๆ ฉันจึงขอตัดตอนมาแล้วสู่กันฟัง ถ้าใครอ่านแล้วไม่เห็นสนุกก็แล้วไปเถิด

ขอเล่าย่อๆ นำเรื่องก่อนจะถึงตัวบทที่ตัดตอนมาจากข้อเขียนของพ่อ ดังนี้คือ ท่านอาจารย์ภิกษุชาวไต้หวัน “ท่านพ่อจ๊ับ” เป็นภิกษุมืออาขมากแล้ว ไปไหนต้องถือไม้เท้าห้วงสำหรับพุงตัวไม่ให้ล้ม แล้วก็ใช้เป็นไม้ค้ำมือ เกาะ หัวลูกศิษย์ชนิดลึงตีนัก เวลาท่านอ่านหนังสือเล่มโปรดคือสุริยกราช จันทรกราช ซึ่งมีท่านอ่านอยู่เล่มเดียวกัน ท่านก็ต้องออกเสียง งา - งา เพื่อนักสะกดตัวหนังสือ ไปด้วยเช่น “เมื่อนั้นเจ้า งา - งา สุริยกราช เรื่อง - งา - ศรี เอีย - งา - เรื่องศรี ลงจาก - งา - เกหา - งา - จอระ - งา - ลี... และลูกศิษย์ครั้งกระนั้นว่า ท่านดูเหมือนเสือ ต่อหน้ากลัวตัวหงอ แต่ลับหลัง ก็ลือกัน งา - งา วันหนึ่งมีแขกมาหาท่านในโบสถ์ พวกลูกศิษย์จ้ดน้ำร้อน น้ำชาตั้งถวายแล้ว ก็ฉวยโอกาสหลบออกไปเล่นตะกร้อกันหลังโบสถ์ แรกๆ เล่นก็ค่อยกระชับกระซางหัวเราะกันลือกๆเบาๆ ไปๆ ก็ชักจะมันปาก มันเท้า มันมือสนุกหนักขึ้นจนลึงตัว ปล่อยเสียงกันเต็มทีสนั่นหวั่นไหวลึงไม้ห้วงเอี๋ยลึง

ต่อไปขอตัดตอนจากบทที่พ่อเขียนไว้ในเรื่องสั้นซึ่งพ่อใช้ภาษาเด็กวัด ในสมัยนั้น

“ไขว่ซัย - เจ้าสุย เออ น่านแหละ ฮ้อแรด โหม่งซัยเวีย เด็ดจริงๆ ปล่อยฮ้อๆ เอ้าจะทำลูกกวางเหลียวหลัง กอขรับให้คีน่าเจ้านุ้ย ลือต้องทำท่า สวตทใจร้อววายเทียวนะ เจ้าหัดลึงแล้วบ้ายลูกตะกร้อส่งเจ้านุ้ยคู้บา เจ้านุ้ย ทำตามคำลึง แต่ลูกกระเด็นไปทางเจ้าสุย

เจ้าสุขขอยเจ้าพลางปากร้อง “ก็ตีะทิงๆๆเอ้า รับให้เจ้าโม้”

เจ้าโม้รับลูกโหม่งซ้อนๆ กันได้ ๔ ครั้ง ปากก็ร้องต่อ “ตีะทิงๆๆ
จะรำเพลงลึงให้หมามันดู” เตะลูกส่งเจ้าน้อยต่อ

ลูกตะกร้อจะตกดินมิดกແ່ລ់ เจ้าน้อยค่อยๆเอาเท้าเกาะชะลอลูกขึ้น
เข้าเตะส่งต่อได้ ปากร้อง “หมาไม่ดูเสียหูเสียตา” ตะกร้อกระเด็นหวิวไป
ยังเจ้าหีด “เอ้า เจ้าหีดน่านๆ— เหมาะแก่”

เจ้าหีดทำเสียงเป่าแคน “ແ່ນແຕ่ ตู้ແລ่ແ່ນແຕ่ๆ...”

เจ้าโม้กระทุ้ง “ปรี้อๆๆ..” เอ้า ๆๆ..” เจ้าหีดก็ทำเสียง
แคนให้ละน้อ ..ແ່ນແຕ่ๆ เพื่อนฝูงกระทุ้งบ้าง ช่วย แอ้วบ้าง เอ็ดอึงสนุกสนาน
ลูกตะกร้อปลิวเฉไปเฉียงมา ปากก็ร้อง มือเท้าก็ขอยเต้นกะหยองกะแหงเป็น
ละครลึง

“เอ้า สดใส่น่าเป็นกึ่งเป็นป้า”

เสียงแคน แล่นແຕ่ ตู้ແລ่ແ່ນແຕ่ๆๆ

เสียงกระทุ้ง ปรี้อๆๆ อี้ยๆๆ เอ้าๆๆ อู้ยๆๆ

ตะกร้อปลิวไปยังเจ้าหนึ่ง “สดใส่น่าเป็นข้าวเป็นเกือ”

ปลิวไปที่เจ้าหีด “สดใส่อ้อ เป็นแจวเป็นพาย”

เจ้าพวกแคน พวกกระทุ้งก็ว่ากันเต็มเหนี่ยว ส้มตัว ส้มตาย

เจ้าสุข “สดใส่นายเป็นหว่ายลงหลั่ง”

เจ้าน้อย “เอ้า — สดใส่อังก็เป็นเจาก๊วย”

แคนก็ແ່ນແຕ่ๆ ตู้ແລ่ແ່ນແຕ่ๆ——

เสียงกระทุ้งว่า “บ่เอ้าๆๆ เจาก๊วย แล่นต้อ ตู้ແแล่นต้อๆ .. ระวัง
เจ้าหีด เจ้าหีดรับลูกไว้” “ปุม้า — งา — งา — ปู — งา — ทะเล — งา
— งา ... เอ้า เจ้าน้อยเอางาไปครั้งถ้วย”

เจ้านุ้ย “เฮ้ย ล้อครูบาอาจารย์ บาปเว้ย – เอ้า – ทำทศกัณฐ์ซึ่ม”

เจ้าโม “เอ้า – ทำม้อยกระรอก เฮ้ย – เจ้าเหนียง เอาท่าแมวตะโพกครากไป”

“ระวังๆ ทำพ้อตาเตะลูกเขย”

“อ้าวไม่มีพ้อตานีหว่า เอ้าท่าแมวกัดกัน – ม้วๆ แพ้ๆ”

“เอ้า – เจ้าหืด ทำแม่ตีลูกไว้ย รับซี่ เจ้าหืด อ้าว – จะไปไหนเล่า – เอ้ย” เสียงร้องถามเจ้าหืดกันเซ็งแซ่

เจ้าหืดไม่ยักกะรับทำท่าจะเลียงๆ ชอบกล ลูกตะกร้อกลิ้งลงดิน

“เฮ้ยๆ กำลังสนุก เล่นแต่ๆ...” ตบมือกันผัวะๆ

ทันใดเสียงชาวใต้ก็ดังมาทางหลังวงตะกร้อ “เปยนัย เอ้ย หืด เปย-ฮ้าเด๋ยเมย” มีไม้ง่อๆ ยืนมาเกาะหัวเจ้าหืดแปลกหนึ่ง ทุกคนเหลียวขวับ ที่ไหนได้เล่า หลวงพ่อบิณฑบาตหน้าผากย่นสามแถว แอบมาเมื่อไหร่ก็ไม่รู้ มิน่าละเจ้าหืดทำเลียงๆ เพราะเห็นก่อนใครๆ หลวงพ่อยืนมือไพล่หลังไว้ข้างหนึ่ง อีกข้างหนึ่งกวัดไกวเจ้าไม้ห้วงออยู่ไปมา เจ้าพวกกลิ้งยืนทำตาปรอยๆ ปริบๆ ไม่รู้จะเล่นกันท่าไหน

“นุกกรันเว้ย เอ้า เปลี่ยนลูกเมย” ว่าแล้วท่านก็โยนลูกขุ่นอ่อนเขื่องกว่าลูกตะกร้อเล็กน้อยให้เจ้าหืด

“อย่ารำเร้ย เอ้ยหืด รับเป้ย”

ขุ่นหล่นไปก็ลงบนหัวเจ้าหืดๆ ทำคายนั้ แฉ่งใจโหม่งไปให้เจ้าเหนียงๆ ทำขะเขยง จะรับก็ไม่เชิง ไม่รับก็ไม่ได้ ลูกขุ่นตกดิน เจ้าหืดโทษเจ้าเหนียงๆ แก้วต๋วเสีงสั้นๆ

“ทำเรี่ย มั่งเขี่ย เอ้ยเนียง พุดเถียงกันทำเรี่ย” ไม้ห้วงอนวดเป็กลงบนหัวเจ้าเหมียงๆ กล้าหัวป้อ

เจ้านุ้ยโยนลูกขนุนให้เจ้าโม้ๆ ยิงฟันแทงโต้ไปเจ้าสุขๆ เอาหลังเท้าชั้ยส่งไปให้เจ้าน้อย ตกลูกโหม่งพอดี เจ้าน้อยไม่กล้าเสี่ยง จำต้องเอาหัวรับ แล้วสูดปากซัดๆ โหม่งให้เจ้านุ้ย ขมุนปะทะบั้งเข้าทอกเจ้านุ้ยซึ่งก็ไม่ได้ใส่เสื้อ เจ้านุ้ยคล้าอกพลางเอาเข้าเดาะขนุนให้เจ้าหืดๆ นัวกล้าหัวเพลิน ชกเข้ารับไม้ทันทีเอามือบ้ายลูกขนุนไปให้พื้นหน้าตัว

“ทำเรี่ยเตะมื่อ” เปก ไม้ห้วงอล่อลงบนหัวเจ้าหืด “เตะดีๆ ภูหะดู”

พุทไธเอ้ย หลวงท่อดาทรุณร่ายกาจ เจ้านักตะกร้อแต่ละคนหน้าเหยเก ไม่มีข้มข้มเหมือนที่แล้วมาเลย ไม่มีสักคนเดียว ลูกขนุนตกถึงใครก็ได้ยินเสียง ซัดๆ อูๆ เบาๆ เจ้าหืดส่งลูกให้เจ้าเหมียงๆ ไม่กล้าโหม่ง เอาไหล่รับ ทำปากขมุนขมิบเป็นเชิงด่าเจ้าหืดว่าแกล้งส่งลูกให้

“ทำเรี่ยวะ ทำเรี่ย ไม่ห่ร่ง ทิงนองนอยๆ แล่นแต่ๆ ทำเรี่ย เหม้ย ผุด แมวโหกคราก เชื้อลากโครง ฟุดเป้ย เกรยเหม้ยผุด กูจะตีอ้าว” แล้วไม้ห้วงอ๊กเื่อง่า

พุทไธ ไกรจะมีกะออกกะใจพุดได้ หัวหู หน้าแข็ง หัวเข้า เป็นรอยหนามขนุนเประะไปหมด บางแห่งเลือดออกซิบๆ แต่ก็ต้องหากันจำใจร้องเพราะไอ้ห้วงอ๊กเื่อง่าไปมานั่นแหละ ร้องไปเถ่นๆ

“เอ้า บิ๊บเข้าไป สะเข้าไป ระวังลูกไขว้เว้ย เอ้า -- ทำลอดบ่วงไฟ เอ้อ ขางง้านๆ เหมาะแก่้ โหม่งซิ โหม่ง เทะยะเข้าไป เจ้าสุขระวัง หัวละมานถว้ายหวาน”

ลูกขนุนปลิวไปที่เจ้าสุขพอดีเป็นลูกหลัง เจ้าสุขส่งเท้าไปทอยลูกหลัง ทอเดาะป้านขนุนก็ลอยขึ้นโดนท้ายทอยตัวเองดังปึก นัวกล้าบื้อยจะร้องไห้เสียให้ได้ หน้าตาเหยเก

แทบตายเที่ยวคุณเอ๊ย เจ้าพวกลิงน่าสงวนั้นแจ้งใจร้องกันไปโดยไม่รู้ว่าตัวร้องอะไรออกไปบ้าง ร้องส่ง ๆ กันไม่เท่าหัวงอเท่านั้น ลงท้ายพอรู้ทำก็ร่วมใจกันเคาะป้ายลูกไปให้เจ้าเหียงตะบัน คุณเอ๊ย มันโกรธกัดฟันกรอดอย่างกับจะกินเนื้อพวกเจ้าลิงนักตะกร้อร่วมวงลูกขุนแน่น ๆ น่วมเหลวเหมือนเอากะบองทุบ หลวงพ่อนายวงจึงบอกให้เลิกได้ รุ่งขึ้นระบบไปทั้งตัวตาม ๆ กัน เช็ดหลาบปลาบเสียวแต่เจ็บเสียวคลีคะนองกันไปไม่กี่วัน ก็ล้มแล้วทนรู้ท่า คอระวังสู้เสียงหน่อย รู้หลบเป็นปีก รู้หลีกเป็นหางต่อไป

ฉันทรูปเอาเองว่า เรื่อง “ท่านพ่อจ๊ับ” คัดนิสัยลูกศิษย์ชนของท่านด้วยวิธีแก้ล่ำอย่างนี้เพื่อให้ลูกศิษย์รู้กาลเทศะว่าเวลาใด สถานที่ใดควรสนุกส่งเสียงตามสบาย เวลาใดสถานที่ใดควรระมัดระวังกิริยามารยาท วาจาให้รู้จักมีสัมมาการะไว้บ้าง ดังเวลาที่ท่านมีแขกมาหา ก็ควรบำเพ็ญตนเป็นลูกศิษย์มีครูซึ่งเคยอบรมสั่งสอนให้รู้การควรไม่ควร มิฉะนั้นเขาก็จะกล่าวหาว่า “ครูไม่รู้จักสั่งสอนศิษย์” วิธีของท่านพ่อจ๊ับ นี้คนสมัยใหม่ไม่อาจจะเห็นว่าทารุณต่อวัยและธรรมชาติของเด็กก็เห็นกันไปเถิด แต่ฉันว่าดีแล้วเหมาะสำหรับสมัยโน้นจริง ๆ.

นายแพทย์เสนอ อินทรสุขศรี...

ใคร ๆ ก็ชอบคนสวย ทุกคนอยากสวยกันทั้งนั้น คุณหนู ๆ ทั้งหลาย
อยากเป็นคนสวยไหมล่ะ ถ้าอยากเป็นคนสวยก็ต้องรู้จักวิธีเสริมสวย อ่านวิธี
เสริมสวยต่อไปนี่แล้วปฏิบัติตามทุกวันจะเป็นคนสวยน่ารักน่าเอ็นดูมาก

อย่าคิดว่าวิธีการเสริมสวยที่จะพูดถึงนี้เป็นเรื่องวิธีการแต่งหน้า ทาปาก
เขียนคิ้ว ทาเล็บ แต่งทรงผม หรือการใช้เครื่องสำอางเสริมสวย และการ
แต่งตัวด้วยเสื้อผ้าเครื่องประดับราคาแพง ๆ เพราะถ้าคิดเช่นนั้นก็เกิดผิดอย่าง

ถนัด วิธีการเสริมสวยแบบนั้นเป็นการหลอกลวงกันคือหลอกลวงทั้งตัวเอง และหลอกลวงผู้อื่น

คนสวยนั้นจะต้องสวยอย่างธรรมชาติ สวยเพราะความสะอาด สวยเพราะความสุขสมบูรณ์ และมีสุขภาพอนามัยดี

ตามท้องถนนหรือตามที่ต่าง ๆ ที่มีคนมาก ๆ เคยสังเกตดูบ้างไหม เราจะเห็นว่าคนมีรูปร่างลักษณะแตกต่างกัน ท่าทางก็แตกต่างกัน บางคนแต่งตัว และมีหน้าตาเข้ากับคนเจ็บหนักหาความสุขไม่ได้เลย บางคนพอเห็นหน้าก็รักขมในใจ เพราะใบหน้ายิ้มแย้มแจ่มใส ร่างกายสะอาด แต่งกายสะอาดเรียบร้อย ดูสวยเรียบร้อย ๆ คิดตาติดใจ บางคนพอเห็นก็รู้สึกเวียนศีรษะเพราะการพอกเครื่องสำอางไว้มากจนเหมือนกับจะออกแสดงงู

ความสะอาดต่างหากทำให้คนเราสวยอย่างแท้จริง

คนสวยเขารู้จักวิธีเสริมสวยของเขาอย่างถูกต้องที่จะกล่าวต่อไปนี้ คุณหนูฟังจะจดจำและปฏิบัติตัวทุกวันเสียตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป แล้วจะเป็นคนสวยตลอดไปด้วย

ก่อนอื่น . . ต้องคิดถึงความสะอาดของผิวกายของเราก่อน

ตามปกติ ตอนผิว ๆ ของผิวหนังเรา ที่เป็นส่วนซึ่งเรียกกันว่า หน้า ลำพรั ส่วนผิว ๆ นี้จะมีการหลุดลอกจากตัวผิวหนังอยู่ตลอดเวลา ไม่ว่าผิวหนังที่ส่วนใด จะเป็นผิวหนังที่ริมฝีปาก เปลือกตา ใบหน้า หนังสี่ระ หรือแม้แต่หนังหนา ๆ เช่นที่ฝ่ามือหรือฝ่าเท้าก็มีการหลุดลอกของส่วนผิว ๆ ออกไปทั้งนั้น

ผิวหนังส่วนใหญ่จะมีขนอยู่ด้วยเสมอ นอกจากที่ฝ่ามือและฝ่าเท้าที่บริเวณโคนขน ก็อรากขนจะมีต่อมน้ำมันอยู่ด้วย ต่อมน้ำมันจะปล่อยพวกน้ำมันธรรมชาติออกมาตามเส้นขนขึ้นมาทำให้ผิวหนังนุ่มและอ่อนชุ่มชื้นอยู่เสมอ

ที่ผิวหนังยังมีต่อมเหงื่ออยู่ด้วย ต่อมเหงื่อจะขับพวกเหงื่อออกมาตามรูเหงื่อขึ้นมาที่ผิวของผิวหนัง เพื่อช่วยขับของเสียออกจากร่างกายและช่วยระบายความร้อนไปจากร่างกายด้วย โดยเวลาเหงื่อออกมาแล้วระเหยไป จะช่วยลดความร้อนจากร่างกายได้ เมื่อเหงื่อระเหยไปก็จะเหลือพวกของเสียและสิ่งสกปรกที่ละลายอยู่ในเหงื่อนั้นแห้งติดผิวหนังอยู่

สิ่งสกปรกและผิวที่หลุดลอกจากผิวหนัง ซึ่งเป็นเหงื่อไคลนั้นเมื่อรวมกับพวกจุลินทรีย์และฝุ่นละอองต่าง ๆ แล้ว จะทำให้ผิวหนังของเราสกปรกและมีกลิ่นเหม็น

แต่ละวันนับแต่เช้าถึงเย็น และจากเย็นจนถึงเช้าของวันรุ่งขึ้น ผิวหนังของเรามีเหงื่อไคลสิ่งสกปรกติดอยู่ที่ผิวหนังตลอดเวลา ถ้าไม่รู้จักรักษาความสะอาด โรคผิวหนังจะเกิดขึ้นได้ง่าย คนไม่รู้จักรักษามันรักษาความสะอาดนอกจากจะมีกลิ่นของผิวหนังไม่ดีแล้ว การเกิดโรคต่าง ๆ ที่ผิวหนังนั้นจะทำให้อย่างไร

ดังนั้น หลังจากทำงาน หลังจากวิ่งเล่นออกกำลังกาย หลังจากการเรียน หรือหลังจากตื่นนอน เราควรอาบน้ำชำระร่างกายให้สะอาด ในวันหนึ่งอย่างน้อยเราควรเสริมสวยผิวกายด้วยการอาบน้ำวันละ ๒ ครั้ง ก่อในตอนตื่นนอนเช้า และตอนเย็น เมืองไทยเราเป็นเมืองร้อน เหงื่อไคลมีมาก เราอาจอาบน้ำชำระร่างกายบ่อย ๆ ได้ อย่าลืมว่าสิ่งที่ช่วยให้ผิวกายเราสวยและปราศจากโรคที่ดีที่สุด ก็คือ “น้ำและสบู่”

การอาบน้ำ เป็นการเสริมสวยให้ผิวหนังเราที่นับว่าดีที่สุด เวลาอาบน้ำควรฟอกล้างและถูตัวให้เหงื่อไคลออกให้หมด เพราะเหงื่อไคลนั้นนอกจากจะทำให้พวกเชื้อโรคต่าง ๆ เจริญดีแล้ว ยังเป็นตัวอุดรูเหงื่อและทางออกของน้ำมันธรรมชาติด้วย บริเวณหลังของเรา เราไม่อาจเอื้อมมือไปถูข้างหลังได้ถนัด

จึงอาจมีแปรงยาว ๆ สำหรับถูและฟอกข้างหลัง หรือจะใช้ผ้าแทนก็ได้ เมื่อฟอกสบู่ทั่วตัวแล้ว ควรล้างให้สบู่หมดไปจากผิวหนัง หลังอาบน้ำและขึ้นจากน้ำ ต้องใช้ผ้าเช็ดน้ำเช็ดทั่วทั้งตัวให้ผิวหนังแห้ง

คุณหนูรูปร่างใหม่ ๆ สบู่ชนิดไหนที่เป็นสบู่ที่ดีที่สุดในการใช้อาบน้ำหรือชำระผิวกาย จะบอกให้ สบู่ที่ดีนั้นต้องมีลักษณะดังนี้

๑. มีค่าผสมอยู่เป็นต่างอ่อน ๆ
๒. ต้องไม่มีตัวยาชนิดใดผสมอยู่ในสบู่
๓. มีสีขาว คือไม่เติมสีอย่างใดลงในสบู่
๔. เติมพวงหรีดน้ำหอมเพียงเล็กน้อย ไม่มีกลิ่นหอมจนฉุน
๕. ราคาถูก

ทั้งนี้เรื่องเครื่องใช้ในการอาบน้ำ เช่น แปรงถูตัว ผ้าเช็ดตัวหรือผ้าผัดอาบน้ำ ต้องเป็นของตัวเอง ไม่ควรใช้ร่วมกับใครอื่น และเมื่อใช้แล้วควรรู้จักเก็บให้เป็นที่และแยกเก็บต่างหาก ไม่รวมกับของของคนอื่นด้วย

ก่อนอาบน้ำหรือหลังอาบน้ำ ไม่จำเป็นต้องใช้ครีมอย่างใดทา เพราะครีมที่ใช่ ๆ กันไม่ได้ทำให้ผิวงามขึ้นหรือผิวสะอาดขึ้นเลย ยิ่งเมื่อเราเป็นเมืองร้อน ครีมทำให้ผิวมันเลอะเทอะไปเปล่า ๆ

คราวนี้ก็มาถึงเรื่องเล็บ ความงามของเล็บไม่ใช่จากการตกแต่งเล็บด้วยการใช้ยาขัดเล็บหรือยาทาเล็บ พวกยาทาเล็บและยาล้างเล็บ ทำให้เล็บเปราะและแตกง่าย การเสริมสวยเล็บที่ดีที่สุดและราคาถูกที่สุดก็คือการล้างมือและล้างเล็บโดยใช้สบู่และฟอกด้วยแปรง เมื่อล้างให้สะอาดแล้วใช้ผ้าเช็ดมือและเล็บจนแห้ง เล็บที่เรียกว่าสวยนั้นจะมีสีชมพูอ่อน ๆ และเป็นมันเงาตามธรรมชาติ

เล็บมือควรตัดให้สั้นและเรียบ ส่วนเล็บเท้าควรตัดให้เรียบเป็นแนวตรง ไม่ใช่ตัดให้เป็นแนวโค้งตามแนวปลายนิ้วอย่างเล็บมือ ไม่ว่าที่เล็บมือหรือเล็บเท้าอย่าตัดหรือใช้สิ่งใดและที่หนังของเล็บ เพราะจะทำให้เกิดการอักเสบของเนื้อข้างเล็บได้ เวลาเกิดอักเสบเป็นหนองจะปวดเจ็บอย่างมาก

ทีนี้เรามาสนใจกันเรื่องเท้าสักหน่อย เวลาขึ้นจากน้ำและเดินมาตามพื้น ก็ควรสวมรองเท้า เพื่อไม่ให้เท้าสกปรกจากการเบียดดินหรือฝุ่น เช็ดเท้าเสียให้แห้ง โดยเฉพาะบริเวณง่ามนิ้วเท้าจะต้องเช็ดให้แห้ง อย่าให้เปียกชื้น ใช้น้ำสบู่ที่อุ่นล้างเท้าเพื่อให้แห้ง อย่าปล่อยให้เท้าหรือง่ามนิ้วเท้าชื้น เพราะเชื้อราชอบเกิดในบริเวณที่ชื้น ๆ เสมอ คุณหนูเคยได้ยินถึงโรคเท้าน้ำกัดหรือบางที่เรียกกันว่า เท้าฮ่องกงไหม นั่นแหละเป็นโรคเชื้อราของเท้าที่เกิดขึ้นเพราะคนนั้นชอบปล่อยให้เท้าและง่ามเท้าเปียกชื้น

หลังจากอาบน้ำแล้วเปลี่ยนเสื้อผ้าชุดใหม่เสีย เสื้อผ้าไม่ว่าชุดไปโรงเรียนหรือชุดอยู่กับบ้าน หรือชุดแต่งไปเที่ยว เสื้อผ้าราคาแพงไม่ได้ทำให้คนสวยขึ้นเลยสักนิด แต่เสื้อผ้าเรียบ ๆ และสะอาดต่างหากที่ทำให้คนสวยขึ้น คุณหนูจึงควรสวมแต่เสื้อผ้าที่ซักสะอาดและเรียบร้อย จึงจะทำให้สวยอย่างแท้จริง

เราจะไม่ลืม ความสวยอีกอย่างหนึ่งของเรา ผมหงอกเราไงล่ะ ผมหงอกเราต้องการที่จะให้ดูแลเอาใจใส่เหมือนกัน ควรหมั่นหวี หมั่นแปรงผม เพื่อแปรงหรือหวี เอาฝุ่นละอองที่เกาะติดเส้นผมให้ออกไปเสีย การหวีหรือแปรงผม ควรใช้เวลานานพอควร เพื่อให้เส้นผมสะอาดจริง ๆ และการหวีหรือแปรงผมนานพอควรนี้ จะช่วยให้น้ำมันธรรมชาติจากหนังศีรษะไปได้ทั่วเส้นผม กับช่วยให้เลือดมาเลี้ยงหนังศีรษะดีขึ้นด้วย

อย่างน้อยเราควรสระผมอาทิตย์ละ ๑-๒ ครั้ง เพื่อชะล้างฝุ่นละออง และรังแคออกจากหนังศีรษะและเส้นผม อันที่จริงเด็ก ๆ อย่างคุณหนู ๆ ทั้งหลาย ถ้าสุขภาพดีและรู้จักรักษาความสะอาดอยู่เสมอแล้ว ผมก็จะเป็นมัน และสวยตามธรรมชาติ ไม่จำเป็นต้องใช้น้ำมันหรือยาบำรุงผมใด ๆ ทั้งสิ้น

เมื่อทุกอย่างได้เสริมสวยให้สวยแล้ว คุณหนูคงจะไม่ลืมว่าฟันของเรา ก็ต้องสวยด้วย เราควรแปรงฟันเมื่อตื่นนอนเช้าและก่อนเข้านอน นอกจากนั้นควรจะแปรงฟันหลังอาหารทุกมื้อ การแปรงฟันควรให้เวลานานพอและแปรงให้ถูกต้อง เพื่อให้เศษอาหารที่ติดตามซอกฟันออกให้หมด

จะให้ดีจริง ๆ แล้ว ควรไปหาทันตแพทย์ตรวจรักษาฟันปีละ ๒ ครั้ง และอย่าลืมถามถึงว่าควรใช้แปรงอย่างไร และวิธีแปรงฟันที่ถูกต้องนั้นแปรงอย่างไรด้วยนะ

ตั้งแต่ตื่นนอนเช้าจนถึงเวลาเย็น เราก็ได้เสริมสวยกันมาทุกอย่างใน ๑ วันแล้ว พรุ่งนี้เราก็จะเสริมสวยเช่นนี้อีกจนเป็นนิสัยที่จะต้องปฏิบัติอยู่ทุกวัน ฟันก็ถึงเวลาคำลงแล้ว ควรจะได้พักผ่อนหลับนอนเสียที จะได้สะสมกำลังของเราเพื่อเตรียมตัวที่จะต้องไปโรงเรียนและออกกำลังกับช่วยพ่อแม่ทำงานบ้านในวันรุ่งขึ้นอีก

นี่แหละคือการเสริมสวย ที่จะ使你หนูทุกคนเป็นคนสวยอยู่เสมอตลอดไป โดยไม่จำเป็นต้องใช้เครื่องตกแต่งใด ๆ

ลองสังเกตเพื่อน ๆ ในชั้นชีวว่าคนไหนเป็นคนสวย ดูพวกเด็ก ๆ ชิวว่า รู้จักเสริมสวยเป็นประจำหรือเปล่า

ว่าแต่ คุณหนูเองเถอะ อยากเป็นคนสวย แต่ปฏิบัติตัวอย่างที่ว่ามานั้นเป็นประจำอยู่ทุกวันหรือไม่หรือ

เพลงระลึกอดีต บทเพลงรักกับเด็ก

“ ประสก ”

ผมผู้เขียนเรื่องนี้ เวลาก็เหมือนผู้ใหญ่ในเมืองไทยที่ยังยืนสุดลม
หายใจมีชีวิตอยู่ในสังคมเมืองไทยในปัจจุบัน ความที่เหมือนก็คือความเป็นเด็ก
เล็กซึ่งอยู่ในความปกครองของพ่อแม่อย่างใกล้ชิด ความเป็นเด็กโตซึ่งนมเริ่ม
แตกพานและเสียงเริ่มแหบพร่า และความเป็นหนุ่มซึ่งมีพลังความคิดและพลัง
ร่างกายสูงผิดจากคนอื่น ๆ ก็ผ่านมาแล้วทั้งนั้น

แต่ผู้ใหญ่ทุกวันนี้โดยทั่วไปจะเหมือนผมหรือไม่ ผมไม่อาจทราบได้
ความที่ว่า “จะเหมือนผมหรือไม่” นี้อาจบังเกิดขึ้นผมไม่เข้าใจเด็ก แต่บาง
กรณีก็เข้าใจ

วันหนึ่งผมเห็นกระเป๋าน้ำสำหรับใส่หนังสือวางอยู่ข้างตู้หนังสือ เป็น
กระเป๋าสีฟ้าๆ ไม่มีหนังสือหรือสิ่งของอันใดอยู่ข้างใน ผมจำได้แม่นยำว่าเป็น
กระเป๋าสีฟ้าซึ่งผมชอบมาไม่ถึงปีด้วยซ้ำ จึงถามลูกสาวว่า “อ้าว! วันนั้นพี่....เขาไม่ได้
เอากระเป๋ามาโรงเรียนหรือลูก”

“พี่” คือลูกชายคนโตของผม

“เขาเลิกใช้แล้วละพ่อ” ลูกสาวผมบอก

“ทำไมละ กระเป๋าน้ำอย่างดี ยังดี ๆ อยู่ที่นี่ หรือว่าข้างในมันขาด”

“ไม่ขาดหรอกพ่อ แต่เขาเลิกใช้แล้ว”

“แล้วใช้อะไรใส่หนังสือไปโรงเรียน”

“ใช้สายรัดผูกถือไปกะพ่อ”

“แล้วกัน มีกระเป๋าน้ำอย่างดีไม่ยกใช้”

“พ่อน่ะเขายังไม่รู้อะไร ขึ้น ม.ศ. ๔ แล้วไม่มีใครเขาใช้กระเป๋าน้ำ
หรอกพ่อ”

ฟังแล้วผมก็เลยนั่งซึมไปพักหนึ่ง จึงได้สติว่าเราติดตามเด็กไม่ทัน ไม่
ทราบถึงความเปลี่ยนแปลงแห่งกฎเกณฑ์ในวงการเด็กจึงสงสัยไม่เข้าใจ แต่พอ
ทราบแล้วก็เข้าใจ

วันหนึ่ง จำไม่ได้แน่ว่าจะเป็นวันก่อนหรือหลังวันลอยกระทงเล็กน้อย
ผมหลบแขกที่ทำงานนั่งเขียนหนังสืออยู่ที่บ้าน เสร็จแล้วก็รวบรวมพล แล้วก็
แต่งตัวไปทำงาน ขณะที่เดินออกจากตรอกทางเข้าบ้านจะไปรอขึ้นรถที่ถนน
ใหญ่ พลางคิดอะไรต่ออะไรเรื่อยเรื่อยไปตามประสาผู้ใหญ่ ก็เกิดเสียง โป้ง!

บ้าง! ผสมเสียงคำทอเพราะความตกใจเกิดขึ้นทางเบื้องหลัง ผมเองก็พลอยตกใจไปด้วย

เสียงโป้ง! บ้าง! คือเสียงเด็กกลุ่มหนึ่งอายุขนาด ๓-๔ ขวบจุดประตัดเล่นกัน ส่วนเสียงคำทอนั้นเป็นเสียงของคุณบัววัย ๕๐ ปี เดินตามหลังผมออกไปตลาด

“ฉิบหาย! เด็กเวอร์พวกนี้ ทำเอาตกใจ” ว่าแล้วแกก็บ่นให้ผมได้ยินว่า “เด็กทุกวันนี้แหม่มาก”

ผมไม่พูดว่าอะไร เพราะแรก ๆ ก็ขุ่นเคืองอยู่เหมือนกันที่กำลังคิดอะไรเพลินก็ตกใจ แต่แล้วความเคืองในอารมณ์ก็หาย เพราะเกิดสติสัมปชัญญะถามตัวเองขึ้นมาว่า กรณีอย่างนี้เราเคยทำมาเมื่อสมัยเป็นเด็กหรือไม่ ผมตอบตัวเองได้ทันทีว่า เคย

เมื่อซักตัวเองต่อไปว่าเพราะอะไร เรา (เด็กสมัยผม) จึงชอบทำสิ่งที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้ใหญ่อย่างนั้น ก็ได้คำตอบจากการหวนระลึกชาติหนหลังหรือความหลังเมื่อสมัยยังเป็นเด็กได้ว่าเราไม่เคยมีเจตนาจะแกล้งให้ผู้ใหญ่ขวญบินเพราะความตกใจเลย เราเล่นของเราต่างหาก เราอยากรู้ เราอยากทดลองว่าอะไรมันจะเกิดขึ้นเท่านั้น เราอยากรู้อะไรต่ออะไรในโลกกว้างนี้เหลือเกิน

เพราะความเข้าใจเด็กในกรณีนี้ผมเลยขุ่นเคืองเด็กไม่ลง

อดีตชาติหนหลังแห่งความเป็นเด็ก ผมระลึกได้ไม่หมด เพราะมันมีหลายเรื่องและนานมาแล้วด้วย จำได้แต่คุณยายเคยเล่าให้ฟังว่าเมื่อผมอายุ ๒ ขวบ เวลากลางวัน คุณยายจับใส่เปลให้นอน เพราะได้เวลานอนแล้ว คุณยายทำหน้าที่ไกวเปล ไกวอยู่ตั้งนานผมก็ยังไม่นอน คุณยายเลยนั่งฟังฝ่าหลับไปก่อนผม คงเห็นคุณยายหยุดไกว ผมเลยชะเง้อคอขึ้นจากเปลดู เห็นคุณยาย

หลับแנםก็ตะเกียกตะกายออกจากเปล ลงจากบ้านไปเล่นข้างล่างที่ใต้ถุนบ้าน
ครู่หนึ่งคุณยายตื่นตกใจว่าทำไมเปลถึงเบาโหวงเวลาไกวอย่างนี้ คุณยายก็วิ่ง
ตามหาผม พบแล้วก็จับขึ้นใส่เปลอีก สักพักหนึ่ง (ตามคำคุณยายเล่า) คุณยาย
แกลังหยุดไกวเปลและแกลังหลับ ผมชะเง้อคอดูอีก กำลังจะทำท่าหนีอย่าง
เมื่อแรก ก็ได้ยินเสียงคุณยายทวาดแหวว่า

“เดี๋ยวเถอะ เดี่ยวฟาดเสียนี้”

ได้ยินเล่ามาว่าอย่างนี้ ครั้นเมื่อผมมีลูก แม่บ้านให้ไกวลูกเวลาลูกนอน
เคยเห็นลูกทำอย่างกรณีจากคำเล่าของคุณยาย ผมก็บอกลูก (ความจริงต้องการ
บอกให้เมียผมทราบ) ว่า “เออ เมื่อยังไม่อยากจะนอน ก็อย่าเพิ่งนอน มา
เล่นรถกันดีกว่าละ”

แล้วผมก็พาลูกเล่นรถ เป้อเล่นรถก็เล่นเรือ เพราะบ้านอยู่ริมลำ
ประโดงในสวน จนได้ยินเสียงเปรยมาจากในครัวว่า “ไม่รู้ว่าเป็นลูกเป็นพ่อ
กันแน่น้อ”

ผมเล่ามาทั้งหมดนี้เพียงแต่จะเสนอแนะหรือจะเรียกว่าปรึกษาหารือกัน
ระหว่างเราผู้ใหญ่ด้วยกันก็ได้ ว่า การจะเข้าใจเด็กนั้นผู้ใหญ่ควรจะตามเด็กให้
ทันจะได้ไม่เซซเหมือนผม

โปรดอย่าลืมระลึกชาติหลังของเราผู้ใหญ่ด้วยครับ

คำอ่านออกเสียง

71 จังหวัด

(เรียงตามภาคของคนสงฆ์)

เล่มเจ็ดพระจริยญาณเมธี....

วัดจักรวรรดิราชาวาส

กรุงเทพมหานคร	อ่านว่า	กรุง-เทบ-มะ-ทา-นะ-คอน
นนทบุรี	„	นน-บุ-รี หรือ นน-ทะ-บุ-รี
สมุทรปราการ	„	สะ-หมุด-ปรา-กาน-หรือ
	„	สะ-หมุด-ทะ-ปรา-กาน
ปทุมธานี	„	ปะ-ทุม-ธานี หรือ
	„	ปะ-ทุม-มะ-ธานี
พระนครศรีอยุธยา	„	พระ-นะ-คอน-สี-อะยุต-ทะยา (ท่องอ่านครึ่งเสียง)
อ่างทอง	„	อ่าง-ทอง
สระบุรี	„	สะ-หระ-บุ-รี หรือ
	„	สะ-ระ-บุ-รี
ลพบุรี	„	ลพ-บุ-รี หรือ
	„	ลพ-พะ-บุ-รี
สิงห์บุรี	„	สิง-บุ-รี
สิงหนบุรี	„	สิง-ทะ-บุ-รี
ชัยนาท	„	ไช-นาท

อุทัยธานี	อ่านว่า	อุ-ไท-ธานี
นครสวรรค์	„	นะ-คอน-สะ-หวัน
กำแพงเพชร	„	กำแพง-เพ็ด
พิจิตร	„	พิ-จิต
เพชรบูรณ์	„	เพ็ด-ชะ-บุณ
พิษณุโลก	„	พิด-สะ-นุ-โลก หรือ
	„	พิด-สะ-หนุ-โลก
สุโขทัย	„	สุ-โข-ไท
อุดรดิตถ์	„	อุด-ตะ-ระ-ดิด
ตาก	„	ตาก
ลำปาง	„	ลำ-ปาง
เชียงราย	„	เชียง-ราย
แพร่	„	แพร่
น่าน	„	น่าน
ลำพูน	„	ลำ-พูน
แม่ฮ่องสอน	„	แม่-ห่อง-สอน
อุตรธานี	„	อุ-ดอน-ธานี
หนองคาย	„	หนอง-คาย
เลย	„	เลย
สกลนคร	„	สะ-กน-นะ-คอน
ขอนแก่น	„	ขอนแก่น
มหาสารคาม	„	มะ-หา-สา-ระ-คาม
กาฬสินธุ์	„	กา-ละ-สิน
ร้อยเอ็ด	„	ร้อย-เอ็ด

อุบลราชธานี	อ่านว่า	อุ-บน-ราด-ชะ-ธานี
ยโสธร	„	ยะ-โส-ทอน
ศรีสะเกษ	„	สี่-สะ-เกต
นครพนม	„	นะ-คอน-พะ-นม
นครราชสีมา	„	นะ-คอน-ราด-ชะ-สี-มา
ชัยภูมิ	„	ไช-ยะ-พูม
บุรีรัมย์	„	บุ-รี-รำ
สุรินทร์	„	สุ-ริน
ปราจีนบุรี	„	ปรา-จัน-บุ-รี
นครนายก	„	นะ-คอน-นา-ยก
ฉะเชิงเทรา	„	ฉะ-เชิง-เขา
ชลบุรี	„	ชน-บุ-รี หรือ ชน-ละ-บุ-รี
ระยอง	„	ระ-ยอง
จันทบุรี	„	จัน-บุ-รี หรือ จัน-ทะ-บุ-รี
ตราด	„	ตราด
นครปฐม	„	นะ-คอน-ปะ-ถม
สุพรรณบุรี	„	สุ-พัน-บุ-รี หรือ
	„	สุ-พัน-นะ-บุ-รี
กาญจนบุรี	„	กาน-บุ-รี หรือ
	„	กาน-จะ-นะ-บุ-รี
สมุทรสาคร	„	สะ-หมุด-สา-คอน หรือ
	„	สะ-หมุด-ทะ-สา-คอน หรือ
	„	สะ-หมุด-ทะ-ระ-สา-คอน
ราชบุรี	„	ราด-บุ-รี หรือ ราด-ชะ-บุ-รี

เพชรบุรี	„ เพ็ด-บุ-รี หรือ เพ็ด-ชะ-บุ-รี หรือ เพ็ด-ชะ-บุ-รี
สมุทรสงคราม	„ สะ-หมุด-สง-คราม หรือ „ สะ-หมุด-ทะ-สงคราม „ สะ-หมุด-พระ-สง-คราม
ประจวบคีรีขันธ์	„ ประ-จบ-คี-รี-ขัน
ชุมพร	„ ชุม-พอน
สุราษฎร์ธานี	„ สุ-ราด-ธานี
นครศรีธรรมราช	„ นะ-คอน-สี-ท่า-มะ-วาด
ภูเก็ต	„ พู-เก็ต
ตรัง	„ ตรัง
กระบี่	„ กระ-บี่
พังงา	„ พัง-งา
ระนอง	„ ระ-นอง
สงขลา	„ สง-ขลา
พัทลุง	„ พัด-ทะ-ลุง
สตูล	„ สะ-ตุน
ยะลา	„ ยะ-ลา
ปัตตานี	„ ปัด-ตานี
นราธิวาส	„ นะ-รา-ธิ-วาด

ภาพพจน์

๑. การทำงานของตำรวจภูธรระยะหลัง จึงได้ภาพพจน์ที่ดีขึ้น
๒. นายกสมาคมข้าราชการพลเรือนวิงวอนขอให้ข้าราชการอย่าสมัครเข้าพรรคการเมืองเพราะจะทำให้ภาพพจน์ที่ดีของข้าราชการเสียไป

๓. การปล่อยให้ประชาชนในชาติดำเนินชีวิตไปตามยถากรรม ข่มก่อกำให้เกิดภาพพจน์ที่ไม่งามต่อชาติบ้านเมือง
๔. ภาพพจน์ของตำรวจก็เหมือนท่านก่อเจดีย์ทรายนั้นแหละ คนหนึ่งก่ออีกคนหนึ่งทำลาย แล้วเมื่อไรมันจะเป็นเจดีย์เต็มองค์สักที
๕. ภาพพจน์ของมารที่เคยก่อกำขึ้นในใจสมัยเด็ก ก่อภูตผีปีศาจและยักษ์ทั้งหลายทั้งปวงที่ไม่เคยเห็นตัวตน

ข้อความข้างบนคัดมาจากหนังสือพิมพ์ รัชนีได้อ่าน ได้ยิน และได้ฟัง คำภาพพจน์บ่อยเหลือเกิน ทำให้สงสัยว่าผู้ใช้เข้าใจความหมายของภาพพจน์อย่างไร

คำภาพพจน์นี้ ท่านบัญญัติไว้ตรงกัน Figure of Speech ก็หมายถึงการใช้ถ้อยคำที่เป็นสำนวน ความหมายไม่เป็นไปตรงๆ ตามตัวหนังสือ เช่น การเปรียบเทียบ อุปมาอุปไมย ฯลฯ ดังตัวอย่าง

“จะจัดแจงแต่งตามอารมณ์เรา เหมือนข่มเขาคอขึ้นให้กินหญ้า
กลัวเกลือกทั้งเจ็ดธิดา มันจะไม่เสนาหาก็มารู้”

(จากพระราชนิพนธ์สังข์ทอง)

ถ้าประพันธ์ที่ว่า “เหมือนข่มเขาคอขึ้นให้กินหญ้า” นี้แหละเป็นภาพพจน์ตรงตามความหมายของ Figure of Speech

อย่างไรก็ดี คำภาพพจน์นี้ ผู้เขียนเข้าใจว่าน่าจะมีความหมายอีกอย่างหนึ่งตามศัพท์ว่าหมายถึง พจน์ที่ทำให้เกิดภาพ ก่อข้อความใดๆ ก็ตามทีผู้ประพันธ์สามารถทำให้ผู้อ่านมองเห็นภาพตามไปด้วยได้ ข้อความตอนนั้นเรียกว่าภาพพจน์ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“บรรดาเพื่อนเตอนต้นขันเชิงแซ่ บ้างจ้อแจจัดการประสานเสียง
 บ้างม่วนเส้อมัดกระสอบหอบเสเปียง บ้างถั่งเถียงชิงสัปคับกัน
 บ้างขันบนขนส่งคนข้างล่าง เสียงโถ่งฉ่างซามแตกกระแตกขัน
 จนคนบนสัปคับรับไม่ทัน หมอข้าวขันตกแตกกระจายราย
 ยามกระสอบกรอบแกรบกระไกรกริก กลักพริกพลิกแพลงตะแคงหงาย
 กระโปเลเชือกร้อยขันห้อยท้าย เมื่อขามร้ายดูงามกว่าขามดิน”

(จากนิราศพระบาทของสุนทรภู่)

“ที่เชิงเขาริมสระใหญ่มีพลับพลาทำด้วยฝีมืองดงาม ซึ่งแต่ก่อน
 กงจะเคยนำดู และสบายมาก เวลานี้ใช้เป็นโรงขายน้ำชา ตั้งเก้าอี้แบบ
 จีนบ้างฝรั่งบ้าง วันที่ข้าพเจ้าไปนั้นเป็นวันสารท จึงมีคนมาเดินเที่ยว
 เกลั่นกลั่น เป็นทหารเสียดประมาณครึ่งหนึ่ง บางคนแต่งตัวสวยงาม
 ถูมือหนังสีขาว เสือกตัดได้รูป แต่บางคนก็แสนที่จะสกปรก มีผู้
 หึงแต่งสีต่างๆ เที่ยวเดินอยู่ทั่วไป ในสระมีบัวหลวงปลูกไว้แต่ครั้ง
 โบราณเต็มไปแต่จะหาใบนั้นยากนัก เพราะเขาเก็บมาห่อของขายเสีย
 หมด ได้สังเกตมาหลายแห่งแล้ว ขึ้นชื่อว่าบัวในบึงกึ่งเป็นต้องมีแต่
 ก้านไสวไปทั้งนั้น บนพลับพลามีหญิงแม่ค้าคนหนึ่งแต่งตัวจะมุก
 ขะมอม นั่งจัดใบบัวที่เก็บใหม่ลงกระจาด สิ่งใดไม่ต้องการ แยกโยน
 ไปทั่วทิศตามความพอใจ นอกจากนี้ยังมีเปลือกเมล็ดแตงโมฟักทอง ซึ่ง
 คนไปเที่ยวกินน้ำชาโยนทิ้งไว้ด้วยอีก ทำให้เปื้อนเปรอะเลอะเทอะน่า
 รำคาญ

(จากเที่ยวตระวันออกตะวันตก ของหม่อมเจ้าลิขพันธ์พารเสนาอ โสณกุล)

ข้อความในนิราศพระบาทที่ยกมาเป็นตัวอย่างแรก ผู้อ่านจะมอ
 นึกเห็นภาพความสับสนอลหม่านต่างๆ ในการขนของขึ้นบรรทุกบนหลัง
 ช้างได้อย่างชัดเจนเสมือนตนเองได้อยู่ในสถานที่นั้นด้วย จึงนับได้ว่า
 สุนทรภู่ได้ให้ภาพพจน์แก่ผู้อ่านชัดเจนดีมาก

ส่วนข้อความร้อยแก้วที่ยกมาเป็นตัวอย่างหลังนั้น ผู้ทรงนิพนธ์ได้บรรยายถึงส่วนหนึ่งของพระราชวังหลวง กรุงปักกิ่ง ขณะที่เสด็จไปใน พ.ศ. ๒๔๖๕ ผู้อ่านจะสามารถหลับตานึกเห็นภาพพร้อมทั้งเกิดอารมณ์ร่วมตามไปด้วย จึงนับได้ว่าผู้ทรงนิพนธ์ได้ให้ภาพพจน์แก่ผู้อ่านได้ชัดเจนเช่นเดียวกัน

ผู้เขียนเข้าใจว่า การใช้คำภาพพจน์ตามตัวอย่างข้างต้นทั้ง ๕ ขอน่าจะไม่ตรงตามศัพท์ เข้าใจว่า ส่วนใหญ่หมายถึงภาพ หรือจินตภาพ (Image) แต่บางข้อต้องเรียบเรียงประโยคใหม่เช่น ข้อ ๑ น่าจะแก้ดังนี้

ภาพของตำราจกฐนในระยะหลังจึงดีขึ้น จะเห็นได้จากผลงานที่ปรากฏ

ผู้เขียนใคร่วิงวอนให้นักเขียนโฆษกโปรดระมัดระวังการใช้ภาษาให้มากเพราะข้อเขียนต่างๆ และคำพูดทั้งหลายได้ผ่านสายหูผ่านสายตาผู้อ่าน ผู้ฟังและผู้ชมอยู่ทุกวัน จะทำให้จดจำนำไปใช้ผิดๆ แล้วในที่สุดคำผิดก็กลายเป็นคำถูกไป

สารคดีประวัติศาสตร์ ชนชั้นศักดินา

คุณหญิงศรีนาถ สุริยะ

กฎหมายไทยในสมัยกรุงศรีอยุธยาได้ระบุไว้อย่างชัดเจนว่า คนไทยทุกคนมีศักดินา ยกเว้นแต่ผู้เดียวคือ พระมหากษัตริย์ ทั้งนี้เพราะศักดินาถือเป็นการกำหนดความรับผิดชอบ สิทธิ และหน้าที่ของแต่ละบุคคล แต่พระมหากษัตริย์ทรงมีพระราชภาระเป็นล้นพ้นเกินที่จะกำหนดได้ ดังนั้นผู้ที่มีศักดินาสูงสุดในประเทศก็คือพระมหากษัตริย์ เพราะทรงมีภาระรับผิดชอบต่อประเทศชาติรองจากพระมหากษัตริย์ ต่อจากนั้นลงมาก็ได้แก่ข้าราชการ ผู้ประกอบอาชีพส่วนตัว และบุคคลฐานะต่างๆ จนถึงกระยาจกคือ คนขอทาน วนิพก ก็คือคนขอทานด้วยการร้องเพลง ทาส และ ลูกทาส

ศักดิ์นาเป็นเสมือนเครื่องกำหนดระเบียบ วินัย ของการอยู่ร่วมกันของ
คนไทย กล่าวคือ บุคคลแต่ละอาชีพต่างก็มีทั้งสิทธิและหน้าที่ ซึ่งจะต้อง
ปฏิบัติแตกต่างกันไปตามศักดิ์นาของตน ผู้มีศักดิ์นาสูง มีภาระและความรับ
ผิดชอบกว้างขวางตามศักดิ์นาของตน นอกจากนี้แล้ว ถ้าประพฤตินั้นเป็นที่
เสื่อมเสียแล้วต้องได้รับโทษมากกว่าผู้ที่มีศักดิ์นาต่ำ การมีศักดิ์นาจึงเป็นเครื่อง
ช่วยทำให้คนส่วนมากสำนึกในเกียรติยศและมักจะพยายามเชิดชูสกุลวงศ์ของ
ตน ส่วนผู้มีศักดิ์นาต่ำ ก็สามารถหาวิธีเลื่อนศักดิ์นาให้สูงขึ้นได้ โดยพยายาม
พากเพียรในการทำงาน เช่นเดิมเป็นช่างฝีมือธรรมดา แต่เมื่อฝึกฝนจนเป็นช่าง
ฝีมือชั้นดี ก็จะได้เลื่อนศักดิ์นา จาก ๕๐ เป็น ๒๐๐ ได้ สำหรับข้าราชการ
ทุกระดับ มีโอกาสที่จะเลื่อนศักดิ์นาอยู่เสมอ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความอดุสาหะ
พากเพียรของตนเอง

ด้วยเหตุนี้ จะเห็นว่าพลเมืองไทยทุกคนในอดีตต่างก็เป็นชนชั้นศักดิ์นา
ด้วยกันทั้งนั้น ศักดินาตามความหมายดั้งเดิม จึงมิได้หมายถึงแต่พระราชวงศ์
ขุนนาง ผู้มีบรรดาศักดิ์ หรือผู้มีที่ดินมากมาย ดังที่บางคนเข้าใจในปัจจุบันนี้

เพื่อให้ทราบถึงสัดส่วนของศักดิ์นา ในสมัยกรุงศรีอยุธยาของบุคคล
อาชีพต่าง ๆ ขอยกตัวอย่างโดยสังเขป ดังนี้

กระยาจก (คนขอทาน)	๕
วณิก (คนขอทานด้วยการร้องเพลง)	๕
ทาส และ ลูกทาส	๕
ไพร่ราบ ชาย—หญิง	๑๐
ตัวตลกละคร	๕๐
ช่างฝีมือธรรมดา	๕๐
นางเอกละคร	๑๐๐
ต้นหนเรือสำเภา	๒๐๐

ครูฝึกช้าง

๖๐๐

เจ้าพระยานครศรีธรรมราช

๑๐๐๐๐

พระมหาอุปราช

๑๐๐๐๐๐

ในสมัยรัตนโกสินทร์ คนไทยทุกคนก็ยังมีศักดิ์นาเช่นในสมัยกรุงศรีอยุธยา และยังใช้ศักดิ์นาเป็นหลักในการคำนวณเพื่อปรับไหมผู้กระทำความผิด เช่นในการทำร้ายร่างกายระหว่างผู้มีศักดิ์นาสูงกับผู้มีศักดิ์นาต่ำ ถ้าผู้กระทำความผิดคือผู้ทำร้ายเป็นผู้มีศักดิ์นาสูง ศาลเอาค่าปรับของความผิดเป็นตัวตั้ง คุณด้วยศักดิ์นาของผู้กระทำความผิด ซึ่งจะได้ผลเป็นค่าปรับจำนวนสูงมาก ทั้งนี้เพื่อเป็นการลงโทษผู้ซึ่งเกียรติสูงมิให้รังแกผู้ที่มิฐานะในสังคมต่ำกว่าตน ส่วนผู้มีศักดิ์นาต่ำ ถ้าทำร้ายร่างกายผู้มีศักดิ์นาสูงกว่า ต้องคำนวณค่าปรับจากศักดิ์นาสูง เพราะคนไทยไม่นิยมให้ผู้อื่นอภัยแล้วผู้ใหญ่

ศาลใช้ศักดิ์นาเป็นหลักในการคำนวณเพื่อปรับไหมผู้กระทำความผิดมาจนถึง พ.ศ. ๒๔๕๑ ปลายรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงยกเลิก เพราะได้ประกาศใช้ กฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ. ๑๒๗ โดยศาลปรับผู้กระทำความผิดเป็นตัวเงินที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย

ที่ว่าประชาธิปไตยนั้น อย่างไร

ดร. สุรจิต্ত์ ศิลปอนันต์

ที่ว่าประชาธิปไตยนั้น แท้จริงไม่มีอะไรยาก เราจะทำหรือไม่ทำอะไรก็ได้ ตามใจชอบ ถ้าสิ่งที่เรานั้น ไม่รบกวนเบียดเบียนผู้อื่นให้เดือดร้อน ทุกคนมีสิทธิทุกอย่างเสมอเหมือนกัน ใครจะทำอะไรก็ได้เสมอเหมือนกัน แต่มีกติกาอยู่เพียงอย่างเดียว อย่าไปล่วงล้ำสิทธิของกันอื่นเขาเข้า เพราะถ้าคนอื่นทำให้เดือดร้อนบ้างคุณจะทำอย่างไร

เช่น “คุณมีสิทธิที่จะสร้างชีวิตให้มีความสุข” คุณคิดว่าการลักขโมย
ง่ายดี ทำให้ชีวิตมีความสุข ถ้าคนอื่นเขาขโมยคุณบ้างจะว่าอย่างไร? คุณจะมี
ความสุขได้ไหม?

ทุกคนในระบอบประชาธิปไตย จึงต้องมีความรับผิดชอบต่อกันไป
มีแต่สิทธิแต่ไม่มีความรับผิดชอบ ชีวิตเราคงยุ่งยากหนาละครับ

เมื่อคุณจะใช้สิทธิ ก็ต้องนึกถึงความรับผิดชอบเป็นเครื่องรังสติไป
พร้อม ๆ กัน ว่าการใช้สิทธิของเราไม่ไปละเมิดสิทธิของผู้อื่น

คุณมีสิทธิอะไร

ในฐานะประชาชนในระบอบประชาธิปไตย คุณมีสิทธิเต็มเปี่ยม ดังนี้

๑. สิทธิที่จะเชื่อตามที่ท่านพอใจ คนอื่นเขาจะเชื่ออย่างไรก็เป็นสิทธิ
ของเขา จะไปว่าดำหนิดเขานี้เขาไม่ได้

๒. สิทธิที่จะพูดตามความเชื่อ สิทธิที่จะได้ถาม วิพากษ์วิจารณ์และ
ถกเถียง

๓. สิทธิที่จะวางกฎเกณฑ์หรือแผนของตนเอง ตราบใดที่ไม่ทำให้
ผู้อื่นเดือดร้อน

๔. สิทธิที่จะตั้งกฎเกณฑ์อะไรก็ได้ ตราบใดที่กฎเกณฑ์เหล่านั้นไม่
เป็นอันตรายต่อผู้อื่น

๕. สิทธิที่จะสร้างชีวิตให้มีความสุข

๖. สิทธิในการแสวงหาความสุขสำราญ

๗. สิทธิที่จะได้รับพึงเหตุผลอย่างยุติธรรมเมื่อถูกกล่าวหา และได้รับ
โทษานุโทษอย่างยุติธรรมเมื่อมีความผิด
๘. สิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองป้องกันจากกษัตริย์นาณา เช่น การ
ปล้น ฆ และฆาตกรรม
๙. สิทธิที่จะได้รับการศึกษาอย่างดี

คุณต้องรับผิดชอบอะไร

.....ในฐานะประชาชนในระบอบประชาธิปไตย คุณมีความรับผิดชอบเต็มเปี่ยม ดังต่อไปนี้

๑. มีความรับผิดชอบที่จะต้องรู้เรื่องความเป็นไปของปัญหาสำคัญๆ
ทุกด้าน คุณจึงต้องสนใจเหตุการณ์บ้านเมือง
๒. มีความรับผิดชอบที่จะต้องออกเสียงเลือกตั้ง และออกเสียงอย่าง
มีหลักเกณฑ์เหมาะสม
๓. มีความรับผิดชอบที่จะต้องฟังเสียงของคนฝ่ายน้อย เพื่อประกอบ
การพิจารณาและตัดสินใจอย่างถูกต้อง
๔. มีความรับผิดชอบที่จะต้องพูดแต่ความจริง และซื่อสัตย์ต่อคน
ทุกคน
๕. มีความรับผิดชอบที่จะต้องรับใช้ประเทศชาติ ทั้งในยามศึกและ
ยามสงบ

๖. มีความรับผิดชอบที่จะต้องร่วมในกระบวนการเมืองและการปกครอง ขนบธรรมเนียม ประเพณี และกฎเกณฑ์เขาวางไว้อย่างไร เราต้องยึดเป็นหลักปฏิบัติ

๗. มีความรับผิดชอบที่จะต้องเชื่อฟังและปฏิบัติตามกฎหมายของบ้านเมือง ทุกประการ

บ้านและโรงเรียนควรหรือไม่ควรทำอะไร อย่างไร

๑. เราจะตั้งกฎขึ้นเองฝ่ายเดียวไม่ได้ ต้องตั้งร่วมกับเด็ก

๒. การจะลงโทษผู้มีความผิด (ถ้าจำเป็น) จะไปละเมิดสิทธิของเขาไม่ได้ (คงยากสำหรับพ่อแม่และครู)

๓. เราต้องระวัง ที่จะให้เด็กได้ฟังเหตุผลเสียก่อน ก่อนที่จะพูดว่ากล่าว (คุณพ่อระวัง เวลากลับบ้านดึกๆ)

๔. เราจะต้องไม่เอาชนะกัน หรือตกลงอะไรกันโดยการตะโกนเข้าใส่กัน เราจะต้องนั่งลงพูดกันดีๆ

๕. เราต้องไม่ลงโทษหรือดูดำเด็กต่อหน้าผู้อื่น ถ้าหลีกเลี่ยงได้ เด็กก็อย่าทำให้ผู้ใหญ่ต้องดุตี

๖. เราต้องไม่บังคับให้เด็กขอโทษ ถ้าเขาไม่มีความผิด พูดคลั่งกลายช้แรงกันได้ แต่อย่าให้เขาขอลูแก่โทษ

๗. ต้องจำไว้ว่า มีประชาธิปไตยบางอย่างที่ผู้ใหญ่ต้องทำเอง อีกส่วนหนึ่งทำกับเด็ก ไม่ใช่บังคับให้เขาเป็นประชาธิปไตยแต่เราเองเป็นเผด็จการ

เด็กทุกคนต้องทำงานตามหน้าที่ของเขา แต่เราจะต้องไม่หวังว่าจะได้ผลงานเท่าๆ กันจากเด็กทุกคน

๕. เราต้องทำให้เด็กมีความรู้สึกรับผิดชอบ ต่อการกระทำของเขาเอง

๑๐. จงช่วยเด็กวางแผนของเขา และควบคุมให้เขาทำงานที่ได้รับมอบหมาย (การบ้านเสร็จหรือยัง...)

๑๑. เราต้อง “แนะ” เด็กหาวิธีตอบปัญหาของเขา

๑๒. ถ้าเด็กไม่เห็นด้วยกับความเห็นของเรา ไม่ควรตำหนิเขา

๑๓. เมื่อมีปัญหาสำคัญ เราต้องสอนให้เด็กมองเห็นทุกด้าน (เช่น การเดินขบวน ด้อยุ่หรือก แต่มีผลเสียหลายอย่าง....)

๑๔. จงให้สิทธิตามแบบประชาธิปไตยแก่เด็กที่ละน้อยๆ อย่าให้เขม็อบไปครั้งเดียวทั้งหมด

๑๕. เราต้องไม่ยื่นมือไปยุ่งเวลาเขาทำงาน

๑๖. เราต้องไม่พยายามให้อิทธิพลของเราเข้ามามีจิตใจเด็กเกินไปในการเลือกอาชีพ

๑๗. เราต้องสอนให้เด็กแก้ปัญหาต่างๆ โดยวิธีสันติ ถ้าจำเป็นจึงให้ต่อสู้

๑๘. เราต้องสอนให้เด็กรู้จัก “เผชิญปัญหา” และ “แก้ปัญหา”

๑๙. เราต้องขจัด “อคติ” ไม่มีใครชอบความลำเอียง

๒๐. เราต้องไม่ปล่อยให้อคติหรือความกลัวของเราเข้าไปแทรกสิงในตัวเด็ก

๒๑. เราต้องเทศนาหรือสอนน้อยลง แต่ปฏิบัติมากขึ้น (“โอ้ห่า...” เราว่าไม่ดี แต่เราพูดอยู่เรื่อย เวลาเด็กพูดบ้าง ทำไม่ว่าเขาพูดไม่เพราะ...)

คำสั่งคณะกรรมการจัดงานฉลองวันเด็กแห่งชาติ ปี ๒๕๑๘

ที่ ๑/๒๕๑๘

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดพิมพ์หนังสือ

เพื่อดำเนินการจัดพิมพ์หนังสือวันเด็ก ๒๕๑๘ ขึ้นจำหน่าย ในโอกาสวันเด็กแห่งชาติ ปี ๒๕๑๘ จึงแต่งตั้งบุคคลผู้มีความต่อไปเป็นคณะกรรมการจัดพิมพ์หนังสือ คือ

๑. คุณหญิงอัมพร มีสุข	เป็นที่ปรึกษา
๒. นายศรีวิทย์ มุตตารักษ์	เป็นที่ปรึกษา
๓. นางฐะปะนีย์ นาครทรรพ	เป็นที่ปรึกษา
๔. นายเดโช สวานนท์	เป็นที่ปรึกษา
๕. นางชอุ่ม แยมบาง	เป็นประธานกรรมการ
๖. นางแมนมาศ ขวาลิต	เป็นกรรมการ
๗. นางเรืองอุไร กุศลาสัย	เป็นกรรมการ
๘. คุณหญิงศรีนาค สุริยะ	เป็นกรรมการ
๙. นางสกลวย โรจนสโรช	เป็นกรรมการ
๑๐. นายแปลก สนธิรักษ์	เป็นกรรมการ
๑๑. นายขำเลียง วุฒิจันทร์	เป็นกรรมการ
๑๒. นางสุนัน อมรวิวัฒน์	เป็นกรรมการ
๑๓. นางเกทหลง พานิช	เป็นกรรมการ
๑๔. นางสาวบุญเจือ อังคประดิษฐ์	เป็นกรรมการ
๑๕. นางรัชณี ศรีไพรวรรณ	เป็นกรรมการ
๑๖. นายพนัส สุวรรณบุญย์	เป็นกรรมการ
๑๗. นายประสงค์ พวงดอกไม้	เป็นกรรมการ
๑๘. นายสมาน ชาติยานนท์	เป็นกรรมการ
๑๙. นายสุรัฐ ศิลปอนันต์	เป็นกรรมการและเลขานุการ
๒๐. นายประจวบ รัตนภูมิ	เป็นกรรมการและเลขานุการ
๒๑. นางประสพสุข นวลวิวัฒน์	เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
- ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป.

สั่ง ณ วันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๑๗

(นายจรรุญ วงศ์สายัณห์)

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ประธานกรรมการจัดงานฉลองวันเด็กแห่งชาติ ปี ๒๕๑๘

